

Protokół Nr 33-13/2016

z posiedzenia Komisji Zrównoważonego Rozwoju Rady Miasta Gdańska, które odbyło się dnia 14 września 2016 roku (poniedziałek), rozpoczęte o godz. 16: 00, w sali nr 003 Nowego Ratusza, przy ul. Wały Jagiellońskie 1 w Gdańsku. Zakończone o godz. 18:30.

Obecni: według załączonych list obecności, które stanowią załącznik nr 1, załącznik nr 2 do protokołu.

Na stan pięciu (5) członków Komisji, w posiedzeniu uczestniczyło pięciu (5), czyli było quorum do podejmowania prawomocnych opinii, wniosków i innych stanowisk.

Posiedzeniu przewodniczył Radny Adam Nieroda - Przewodniczący Komisji Zrównoważonego Rozwoju Rady Miasta Gdańska.

Po stwierdzeniu quorum, otworzył 33 posiedzenie, powitał zebranych i poinformował, że projekt porządku obrad został dostarczony radnym w terminie regulaminowym. **Porządek stanowi załącznik nr 3 do protokołu.**

Przewodniczący zaproponował wprowadzenie do porządku obrad projekt uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie zmian w załączniku do uchwały Nr XVII/510/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia „Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gdańska” zmienionej uchwałą Nr XXVI/686/16 z dnia 30 czerwca 2016 r - druk nr 808.

Głosowanie:

Komisja 4 głosami za - jednogłośnie przyjęła ww. projekt uchwały do porządku obrad.

Przewodniczący Adam Nieroda

Projekt uchwały będzie procedowany w punkcie nr 1 porządku obrad.

Chciałbym, abyśmy wprowadzili punkt pt. Prezentacja dotycząca rozbudowy Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego. Jest to konsekwencją naszego wniosku z poprzedniego posiedzenia Komisji z miesiąca sierpnia. Prezentację otrzymaliście państwo drogą e mailową.

Głosowanie:

Komisja 4 głosami za - jednogłośnie przyjęła ww. temat do porządku obrad.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję bardzo. Ten temat będzie procedowany w punkcie nr 4.

W związku z powyższym poddaję pod głosowanie przyjęcie następującego porządku obrad Komisji w dniu dzisiejszym:

1. Rozpatrzenie projektu uchwały RMG w sprawie zmian w załączniku do uchwały Nr XVII/510/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r. w

sprawie przyjęcia i wdrożenia „Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gdańska” zmienionej uchwałą Nr XXVI/686/16 z dnia 30 czerwca 2016 r - druk nr 808.

Przedstawia: przedstawiciel Prezydenta Miasta Gdańska

2. Realizacja projektu zagospodarowania Jaru Wilanowskiego.

Przedstawia: Dyrektor Wydziału Programów Rozwojowych

3. Aktualne informacje o działaniach na rzecz stworzenia alternatywnego przejazdu dla Bramy Nizinnej.

Przedstawia: Dyrektor Wydziału Programów Rozwojowych

4. Prezentacja dotycząca rozbudowy Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego.

Przedstawia: przedstawiciel WGK, GARG, WPR

5. Wnioski Komisji do budżetu Miasta Gdańska na 2017 rok.

Przedstawiają: członkowie Komisji

6. Sprawy bieżące, wolne wnioski, korespondencja.

Głosowanie:

Powyzszy porządek został przyjęty 5 głosami za - jednogłośnie.

PUNKT - 1

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie zmian w załączniku do uchwały Nr XVII/510/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gdańska” zmienionej uchwałą Nr XXVI/686/16 z dnia 30 czerwca 2016 r druk nr 808. Oryginał projektu uchwały - druk nr 808 stanowi załącznik do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 29 września 2016 r. **Sprawa: BRMG - S.0006.256.2016**

Przedstawia: Przedstawiciel Prezydenta Miasta Gdańska

Pan Jan Grabowski, Główny Specjalista w Wydziale Środowiska

Referując przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w druku nr 808 powiedział m.in., że jest to formalna zmiana, dopisanie do programu gospodarki niskoemisyjnej w dwóch punktach zadań, które będą realizowane przez Hewelianum, a jest to związane z koniecznością wpisania tych zadań do tego programu, aby w przyszłości Hewelianum mogło starać się o środki z projektów europejskich. Jest obecna koleżanka z Hewelianum i jeśli byłaby taka potrzeba, to szczegółowo powie, ale jest to tylko modernizacja oświetlenia LED i wpisanie edukacyjnych działań w programie działalności Hewelianum, a jednocześnie został z racji istnienia PGN jest obowiązek, czy zalecenie może, żeby to wprowadzić w dwóch punktach tabelki do tego PGN, żeby to zafunkcjonowało.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Raczej jest tak, że to jest warunek zero jedynekowy, jeżeli projekt nie wpisuje się w uchwałę, to nie może aplikować o dofinansowanie.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję bardzo. Czy są pytania?

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

Jaki tam jest przewidywany udział miasta?

Pan Jan Grabowski, Główny Specjalista w Wydziale Środowiska

Udział jest w wysokości 30%.

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

To będzie taka bardzo ekologiczna, w sensie pompy ciepła, czyli Hewelianum będzie takie niezależne energetycznie.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Źródeł odnawialnych różnego typu. Ta mechanika jest już instalowana, a generalnie Hewelianum, jako jednostka ma też w swojej działalności zapisane właśnie korzystanie z różnych nowinek technicznych i to nawet w formie prezentacji dla młodzieży mogłoby być pokazane.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję bardzo. Nie ma więcej głosów w dyskusji, przechodzimy do głosowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodniczący Adam Nieroda

Poddał pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie zmian w załączniku do uchwały Nr XVII/510/15 Rady Miasta Gdańska z dnia 17 grudnia 2015 r. w sprawie przyjęcia i wdrożenia „Planu Gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Gdańska” zmienionej uchwałą Nr XXVI/686/16 z dnia 30 czerwca 2016 r.- druk nr 808.

Głosowanie:

Komisja 5 głosami za - jednogłośnie - przyjęła i pozytywnie zaopiniowała przedmiotowy projekt uchwały - zawarty w druku nr 808. **Opinia Nr 33-13/70/24/2016**

PUNKT - 2

Realizacja projektu zagospodarowania Jaru Wilanowskiego.

Przewodniczący Adam Nieroda

Kwestia zagospodarowania Jaru Wilanowskiego, też było pismo pana dyrektora Marcina Dawidowskiego do Rady Dzielnicy Chełm, w którym m.in. jest napisane, że w przygotowywanym obecnie projekcie budżetu inwestycyjnego na 2017 rok zostały zaplanowane środki finansowe na realizację tunelu pod Wilanowską. To jest jedna rzecz. Ale też druga rzecz, która też nam radnym z okręgu nr 2 zgłaszali przedstawiciele Rady Dzielnicy Chełm, tj. kwestia wprowadzenia ewentualnych zmian w projekcie zagospodarowania Jaru Wilanowskiego i kwestia 20 tysięcy złotych, które Rada Dzielnicy Chełm postanowiła przeznaczyć na wykorzystanie, a odpowiedź też Rada Dzielnicy otrzymała od pana dyrektora odmowną, że byłoby to przedwczesne, więc bardzo bym prosił panią dyrektor o odniesienie się do tego, a potem też udzielię głosu przedstawicielowi Rady Dzielnicy Chełm.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Jestem w zastępstwie pana dyrektora Dawidowskiego. Będę korzystała ze wsparcia obecnego na posiedzeniu przedstawiciela DRMG, bo nie jestem tak bardzo w temacie jak pan dyrektor Dawidowski. Potwierdzam, że istnieje dokumentacja techniczna zagospodarowania całego Jaru Wilanowskiego z różnymi elementami, zarówno sportowymi, rekreacyjnymi jak i zagospodarowaniem zieleni. Dotychczas, czy z Budżetu Obywatelskiego, czy przy wsparciu właśnie środków Rady Dzielnicy były realizowane różne elementy, wyciągnięte pewne elementy z tej dokumentacji. Jednym z elementów również jest właśnie tunel pod ulicą Wilanowską. I taka informacja, nie wiem czy mają państwo ją, czy zaistnieje dzisiaj pierwszy raz. Przygotowujemy się do złożenia wniosku aplikacyjnego do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko o dofinansowanie też pewnych elementów w ramach zagospodarowania Jaru Wilanowskiego. Będziemy aplikować z działania poświęconego, czy którego celem jest rozwój zieleni w miastach i obszarach funkcjonalnych. Co oznacza, że nie wszystkie elementy dokumentacją mogą być wydatkami kwalifikowalnymi, bo tutaj pieniądze są już dedykowane na zielen. W tej chwili zlecone jest studium wykonalności. Konkurs ma być ogłoszony w październiku tego roku, więc do tego się przygotowujemy. I tutaj teraz nie mam takiej wiedzy na ile można zmienić funkcjonalność i dokumentację, jeśli pewne rzeczy już zrobiliśmy, pewne rzeczy planujemy a na pewne rzeczy chcielibyśmy uzyskać dofinansowanie. Żeby złożyć skutecznie wniosek aplikacyjny muszą być spełnione pewne warunki i jednym z nich jest gotowość realizacyjna, czyli uzyskana, wręcz pozyskane pozwolenie na budowę a wcześniej dokumentacja. Wszelkie zmiany przed, zanim się złoży wniosek, to spowodowałoby, że będzie zdezaktualizowana dokumentacja i pozwolenie na budowę mogą nas zatrzymać w aplikowaniu. Po złożeniu wniosku też już, no nie mamy takiej swobody, aby zmieniać projekt, jego zakres, szczególnie gdyby to miało być niezgodne z zakresem, który jest zapisany we wniosku aplikacyjnym. Więc teraz nie potrafię ocenić na ile wniosek o

zmianę zakresu jest zbieżny, czy wręcz kolidujący z tym materiałem i z tymi naszymi planami, jakie w tej chwili przedstawiłam.

Przewodniczący Adam Nieroda

Bardzo dziękuję pani dyrektor. Też nie ukrywam, że temat ewentualnych zmian w projekcie jest już nam radnym z tamtego okręgu zgłaszany od dobrych kilku miesięcy, nawet od zeszłego roku. I w związku, z czym, gdyby przewodniczący Zarządu Marian Menczykowski zabrał głos, bardzo proszę.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Odpowiem wprost. Mogłbym napisać pismo do Pana Prezydenta, że DRMG nie realizuje wniosków Rady Dzielnicy Chełm, bo pieniądze poszły już w lutym, więc zmiany powinny być wprowadzone do projektu, który jest i od razu byłoby zgodne z projektem budowlanym. Myśmy uzgodnili wszystko z projektantami, którzy złożyli ten projekt. Mnie ciekami kwestia aplikowania poprzez środowisko do RPO. Czy brano pod uwagę budowę...

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Nie wypowiadam się, bo to jest centralny finał, czyli Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Czy brano pod uwagę budowę parkingów?

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Nie potrafię powiedzieć. Nie znam zakresu, który będzie elementem w tej chwili studium jest opracowywane, więc wszystko będzie jeszcze i tak kompletowane, żeby jak najwięcej wydatków ponoszonych było wydatkami kwalifikowalnymi. Tak jak powiedziałam, jeżeli celem działania jest rozwój terenów zieleni w miastach, to nie wiem, czy parking będzie się wpisywał, jako wydatek kwalifikowalny w ramach tego projektu.

Pani Ewa Zielińska, przedstawiciel DRMG

Teraz jesteśmy w trakcie opracowywania studium wykonalności. Autorem opracowania jest DS KONSULTING. Nie rozumiem ustaleń państwa z projektantem, bo projektant nie jest właścicielem dokumentacji projektowej.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Obecnie jest Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska, poprzednio był Zarząd Dróg i Zieleni.

Pani Ewa Zielińska, przedstawiciel DRMG

Właścicielem jest Gmina Miasta Gdańska.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chetm.

Dobrze, gmina. Chodzi o to, że po rozmowach z ZDiZ jak jeszcze projekt był u nich, ZDiZ powiedział, że nie ma żadnych problemów, po to żeśmy złożyli pieniądze po to, żeby były zmiany w projekcie. Jeżeli my chcemy jakichś zmian, więc możemy to zrobić. Były rozmowy z projektantami, czy dane zmiany mogą być zrealizowane. Oni powiedzieli, że to, co my chcemy, czyli dodatkowo ścieżka rowerowa, czy ścieżka do biegania. Likwidacja np. parkingu a zrobienie miasteczka rowerowego. To są takie rzeczy, oni mówili, że to są takie rzeczy do zrealizowania, no, ale DRMG po prostu ...

Pani Ewa Zielińska, przedstawiciel DRMG

Przepraszam bardzo. Proszę nie mówić tak, że DRMG, bo ja przypomnę, że Dykcja Rozbudowy Miasta Gdańska rozwijając ten skrót jest jednostką, która wykonuje zadania zlecane. To nie jest tak, że przyjdzie ktoś, przepraszam z całym szacunkiem i powie, że proszę mi to zmienić. Ja każde zadanie, które realizuję dostaję wcześniej zlecenie z Wydziału Programów Rozwojowych.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Ale gdy poszły pieniądze...

Pani Ewa Zielińska, przedstawiciel DRMG

Ale gdzie poszły pieniądze?

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chetm.

Pieniądże dostała według wniosku DRMG. We wniosku piszemy, jako Rada Dzielnicy gdzie dajemy pieniądze.

Pani Ewa Zielińska, przedstawiciel DRMG

Najpierw sprawdzimy, czy te środki znalazły się w planie wydatków DRMG.

Przewodniczący Adam Nieroda

A z kiedy jest ta uchwała budżetowa Rady Dzielnicy?

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chetm.

Z lutego tego roku.

Pani Ewa Zielińska, przedstawiciel DRMG

Ja to sprawdzę.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chetm.

Dobrze. Rozmawiałem z panem dyrektorem Dawidowskim. Kwestia jest tego, żeby na razie nic nie robić, chociaż ja wiem, że radni będą się bardzo burzyć na ten temat, że nic nie jest zrobione i na przyszły rok będą chcieli.

Ja bym potrzebował na piśmie te wszystkie rzeczy, które są planowane, i czy my możemy też rozmawiać z firmą, która robi konsultacje.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych
Studium wykonalności?

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.
Tak.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych
Tu nawet jest zasada, że absolutnie musi być przy udziale Rady Dzielnicy.

Przewodniczący Adam Nieroda
Moja prośba pani dyrektor, gdybyśmy my, jako Komisja mogli otrzymać wszelkie możliwe informacje na ten temat.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych
Opis tej procedury uwolnienia środków, bo nie potrafię odpowiedzieć...

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.
Też wszystko, bo osoba, która zaczęła zajmować się tym wnioskiem, Pan Cudnowski, ma prywatną działalność, ale co do spraw związanych z samorządnością to on aż tak dobrze nie jest obyty, więc ja mam po prostu prośbę, żeby mu pokazać, co jest robione itd., żeby on mógł wiedzieć jak to wszystko idzie. Bo ja wiem o tym, że jeżeli wy już piszecie, konkursy itd., to wszystko się wstrzymuje. Ja o tym wiem, ja to wszystko znam, no, ale radni nie chcą się uczyć od nas i ja na to nic nie poradzę. Dlatego wołałabym to dostać, proszę nich pan sobie teraz przeczyta wszystko, żeby wiedział jak to jest robione.

Przewodniczący Adam Nieroda
Żeby dokładnie było wiadomo. Nie wiem. Czy może byłaby potrzeba zorganizowania jakiegoś spotkania.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.
Oczywiście ten pan również pojechałby na to spotkanie, żeby zapoznać się z tym wszystkim, przy udziale waszym i naszym.

Przewodniczący Adam Nieroda
Mam wrażenie, że kwestie tutaj też komunikacyjne zawiodły, warto sobie wszystko wyjaśnić, bo też wszyscy nie możemy się doczekać aż ten teren zostanie wreszcie zagospodarowany.

Pani Ewa Zielińska, przedstawiciel DRMG

Ja przypomnę, że kwoty szacunkowe, zakres, na który została zrobiona dokumentacja, zakres rzeczowy tj., około 20 milionów złotych, więc miasto samo w sobie myślę, że mogłoby mieć problemy ze sfinansowaniem stąd pomysł ubiegania się o środki europejskie. Mogę w imieniu DRMG zadeklarować, że zorganizujemy takie spotkanie, jeżeli państwo będziecie chcieli w nim uczestniczyć, to oczywiście zaprosimy. Zorganizujemy spotkanie z udziałem osób wykonujących studium wykonalności, jednostki zlecającej, czyli Wydziału Programów Rozwojowych, Rady Dzielnicy, żebyśmy wszyscy posiadali tę samą wiedzę.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Tak będzie najlepiej. Jeszcze mam pytanie. Czy w ogóle te środki zostały uruchomione przez WPR?

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Nie potrafię odpowiedzieć, bo nie byłam przygotowana na takie pytanie, ale jeśli wpłynął wniosek z Biura Rady do naszego wydziału, to tak.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Teraz jest kwestia, żeby je wydatkować, bo teraz wychodzi na to, że musimy, na co innego przeznaczyć te środki, a żeby je wydatkować, na co innego, to trzeba by je przeksięgowywać.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Ja sobie z tym poradzę.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Tak, tylko, że w tych pomysłach 20 tysięcy są nowe rzeczy, które nie są wykonywane przez WPR.

Pani Izabela Kuś, Zastępca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

To też sobie z tym poradzimy. Mam przed sobą budżet i nie widzę tej kwoty. To jest tak, że procedura uruchamiania środków RD wygląda w ten sposób, że jest wniosek, jest opis zadania, wszelkie opinie. To trafia do Biura Rady, a w momencie, kiedy już jest komplet Biuro Rady kieruje w odpowiednie miejsca ten wniosek. Ja nie potrafię teraz powiedzieć, czy akurat państwa wniosek trafił do nas, czy trafił w inne miejsce, czy w ogóle już został ...

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Chodzi o to, czy zostały uruchomione środki z rezerwy. Jeżeli nie, to mam swobodę działania, a jeżeli są już uruchomione z rezerwy do was, to ja mam pewien problem, bo te

Pani Izabela Kuś, Z-ca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych
Nie widzę takiej pozycji, a to oznacza, że nie zostały jeszcze uruchomione, sprawdzę to jeszcze w wydziale.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Jeżeli nie zostały uruchomione z rezerwy, to mamy większą swobodę działania, bo chcemy z tych 20 tysięcy przeznaczyć dodatkowe 5 tysięcy na szkołę.

Pani Izabela Kuś, Z-ca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych
A jeżeli zostały uruchomione z rezerwy, to też sobie damy z tym radę.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję bardzo. Myślę, że wszyscy wszystko w tej chwili wiemy.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Teraz pytanie jest następne, bo w piśmie od Pana Dawidowskiego wyszło, że środki są na, to znaczy, że będą kierowane do budżetu miasta, żeby były na budowę tunelu w przyszłym roku.

Przewodniczący Adam Nieroda

Tak jest w piśmie, to, co zacytowałem, „Dlatego w przygotowywanym projekcie budżetu inwestycyjnego na rok 2017 zostały zaplanowane środki finansowe na realizację tunelu pod ulicą Wilanowską”. Kserokopia pisma stanowi załącznik nr 4 do protokołu.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Jak bym mógł taką wiadomość dostać jeszcze raz, tak? Wiadomo, budżet to będą radni podejmować decyzję.

Przewodniczący Adam Nieroda

Oczywiście.

Pani Izabela Kuś, Z-ca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych
Najlepiej, żeby dać szansę radnym podjąć dobrą decyzję.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Myśmy rozmawiali, że budowa tunelu pod ulicą Wilanowską spowoduje to, że będą dwie części tego Jaru Wilanowskiego, wschodni i zachodni i to ...

Pani Izabela Kuś, Z-ca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych
Myślę, że skoro deklaracja pana dyrektora jest taka, to ja sprawdzę i powiem.

Przewodniczący Adam Nieroda

W piśmie jest deklaracja, to jest ważne. Dziękuję. Czy Państwo Radni mają jeszcze jakieś pytania w tej sprawie? Nie słyszę. Rozumiem, że wszystkie wątpliwości na ten moment są rozwiane.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Spotkamy się z przedstawicielami WPR, DRMG i porozmawiamy na ten temat i będziemy problemy rozwiązywać.

Przewodniczący Adam Nieroda

Prosiłbym, żebyśmy, jako Komisja otrzymali szeroką informację na ten temat. Komisja nie raz bywa takim miejscem, gdzie można sobie różne rzeczy wyjaśnić, już wiele razy tak było.

Dziękuję bardzo za ten punkt porządku.

Pan Marian Menczykowski, Przewodniczący Zarządu Rady Dzielnicy Chełm.

Również dziękuję.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję. Oczywiście trzymamy rękę na pulsie, ale sprawy są w dobrych rękach. Przechodzimy do następnego punktu porządku obrad

PUNKT - 3.

Aktualne informacje o działaniach na rzecz stworzenia alternatywnego przejazdu dla Bramy Nizinnej.

Przewodniczący Adam Nieroda

Wiemy, że to się wszystko odbywa na dwóch płaszczyznach. Z jednej strony mamy remont samego budynku Bramy Nizinnej i widzimy, że to bardzo szybko się dzieje na szczęście. Już można od ponad tygodnia bez problemu Bramą Niziną przejechać. Bardzo dobrze, bo to też ułatwia przejazd przez Stare Przedmieście, komunikację z tamtą częścią Oruni, Olszynki. Natomiast oczywiście cały czas równolegle sprawa kluczowa dla tego, co się będzie działo z Bramą Niziną. To znaczy, żeby ten remont, który w tej chwili jest przeprowadzany, żeby nie był robiony na darmo, czyli kwestia alternatywnego przejazdu. Czy są pani dyrektor jakieś nowe informacje na ten temat, jak to wszystko wygląda z procedurami, czasowo?

Pani Izabela Kuś, Z-ca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Tutaj też będę się posilkowała panią dyrektor Ewą Zielińską z DRMG, która też jest w zastępstwie swojego dyrektora. Jeśli chodzi o dokumentację, nie udało się w pierwszym postępowaniu przetargowym pozyskać wykonawcy dokumentacji.

Pani Ewa Zielińska, Z-ca Dyrektora DRMG

Cena, którą zaoferował była dwukrotnie wyższa niż szacunkowa wartość, jaką myśmy określili w postępowaniu.

Przewodniczący Adam Nieroda

Jak to była wartość, którą określiło DRMG?

Pani Ewa Zielińska, Z-ca Dyrektora DRMG

Kwota 365 tysięcy złotych, zgłoszona była jedna oferta przez Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego.

Przewodniczący Adam Nieroda

Czyli wartość byłaby około 700 tysięcy złotych?

Pani Ewa Zielińska, Z-ca Dyrektora DRMG

Nie. To oferent podał kwotę 365 tysięcy złotych, a DRMG oszacowała tę kwotę na niecałe 185 tysięcy złotych. Z uwagi na to wystąpiliśmy, bo ta rzecz działa się na początku czerwca, kiedy otworzyliśmy tę ofertę wystąpiliśmy do Wydziału Programów Rozwojowych o pełnomocnictwo, bo wiedzieliśmy, że już nie zdążymy przy ponownym postępowaniu przetargowym na opracowanie dokumentacji w roku bieżącym, wystąpiliśmy o pełnomocnictwo. Środki zostały z tego, co wiem ...

Pani Izabela Kuś, Z-ca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych

Jeszcze uzupełnię. Ponieważ ocena już wykonalności w czasie okazała się, że w momencie, kiedy uruchomimy kolejny przetarg płatność będzie w kolejnym, a zasada jest taka, że jeżeli płatność jest w roku następnym muszą być zarezerwowane środki w Wieloletniej Prognozie Finansowej, a w międzyczasie udzieliliśmy pełnomocnictw DRMG, która wyczerpała pulę, którą mieliśmy w WPF na dokumentację. W sierpniu dołożyliśmy środków, ale przez dwumiesięczną przerwę wakacyjną ta uchwała była na koniec sierpnia, czyli do tego czasu DRMG nie mogła otrzymać odpowiedniego pełnomocnictwa. W tej chwili już wchodzimy na odpowiednie tory, ale to oznacza, że dokumentacja będzie gotowa w przyszłym roku, a procedura rozpocznie się w tym roku.

Przewodniczący Adam Nieroda

Kiedy będzie gotowa dokumentacja?

Pani Ewa Zielińska, Z-ca Dyrektora DRMG

Przełom I i II kwartału 2017 roku. Jesteśmy przygotowani, mamy specyfikację przygotowaną, i jak dostaniemy ten dokument to możemy ten przetarg uruchomić, ale to jednak trwa. Myślę, że dokumentację powinniśmy pozyskać, chyba bezpieczniej będzie jak powiem w kwietniu, bo mamy już połowę września.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś pytania w tej sprawie? Nie ma. Wszystko się dzieje w swojej kolejności.

Pani Izabela Kuś, Z-ca Dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych
Czasami trochę dłużej.

Przewodniczący Adam Nieroda

Czasami trochę dłużej, ale też nie ma inwestycji, która by była bardzo prosta, a sprawa idzie w dobrym kierunku wszystko idzie, i to jest ważne. Bardzo dziękuję paniom dyrektorkom za wyjaśnienia. Przechodzimy do następnego punktu.

PUNKT - 4

Prezentacja dotycząca rozbudowy Gdańskiego Ogrodu Zoologicznego.

Przewodniczący Adam Nieroda

Witam Pana Prezydenta Piotra Grzelaka.

Prezentacja została przygotowana przez Gdańską Agencję Rozwoju Gospodarczego. Dyskutowaliśmy o zmianach, które czekają ogród zoologiczny na zeszłej Komisji w sierpniu, m.in. z Panem Dyrektorem Targowskim. Mowa właśnie była o materiale przygotowanym przez GARG. Państwo radni byli tym zainteresowani, więc dzisiaj możemy kontynuować temat. Bardzo proszę.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Pan Dyrektor Ossowski z GARG nadzorujący Zespół Doradztwa krótko opowie o wnioskach tej analizy, a ja powiem jak widzimy wyciąganie wniosków z tych wniosków.

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Nie będę prezentował całej prezentacji, bo Państwo otrzymali tę prezentację i powiem tylko tytułem wstępu. **Prezentacja Stanowi załącznik nr 5 do protokołu** Nasze zadanie było związane z przygotowaniem studium możliwości rozbudowy naszego miejskiego ZOO. Poprzedzone to było przygotowaniem materiału przez Spółkę AlterPolis, która przygotowała 3 warianty rozbudowy, zaczynając od niskiej ceny aż po wysoką cenę, powiedzmy od 100 do 300 milionów złotych. Nasza analiza przeprowadzona również rynku ogrodów zoologicznych w Polsce wskazuje, że mamy takie dwie grupy ogrodów. Ogrody zrzeszone w EAZA (Europejskie Stowarzyszenie Ogrodów Zoologicznych i Akwariów) i ogrody, które nie są zrzeszone w EAZA, co ma swoje konsekwencje. Nasz ogród jest jednym z jedenastu tych ogrodów zrzeszonych i trzeba to sobie powiedzieć, że jest taka perełka, jeśli chodzi o krajobraz. Jeśli chodzi o infrastrukturę, nazwijmy taką otaczającą całe otoczenie ogrodu zoologicznego a nie, jeśli chodzi o infrastrukturę, która znajduje się w samym ogrodzie zoologicznym.

Przewodniczący Adam Nieroda

Krajobraz to jest nasz największy atut. Można to porównać z innymi ogrodami zoologicznymi nie tylko w naszym kraju, ale także gdzie indziej w Europie Środkowej, wiem, bo odwiedzam różne.

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Nasz ogród wyróżnia się na tym tle nie tylko pod tym kątem, ale wyróżnia się tym, że powierzchnia gdańskiego ogrodu zoologicznego to ponad 100 hektarów. Wada oczywiście jest taka, że powierzchnia ekspozycyjna nie wynosi tylu hektarów, są tam oczywiście lasy, są tam inne tereny, które, na

co dzień wykorzystuje ogród zoologiczny, ale sam potencjał i granice ogrodu wskazują, że jest tam bardzo duży potencjał do potencjalnego wykorzystania nie tylko do ekspozycji zwierząt, ale także do wykorzystania na inne cele.

Druga cecha, którą ma nasz ogród to to, że jest wyraźnie ogrodem specjalizującym się w hodowli i ochronie pewnych gatunków zwierząt, a także to, że nie ma niektórych gatunków. Nie mamy ryb, co na tle innych ewentualnie ośrodków powoduje, że jest tych zwierząt znacznie mniej, ale to jest celowa, świadoma polityka.

Trzecią ewentualnie taką cechą, która wyróżnia nasz ogród ...

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Ale warto to podkreślić w kontekście współpracy metropolitalnej, no nie próbujemy walczyć z Akwariem w Gdyni.

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Z akwariem gdyńskim, i też pamiętajmy, że Uniwersytet Gdański ma swoje fokarium.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dla mnie brak tych ryb, przepraszam to nie jest duża strata, więc ...

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

No bardziej w tym kontekście, że jak przekazujemy materiał, gdzie pokazujemy gatunki, to te gatunki można nadrobić robakami, rybami i będzie ich, nie wiem 1000, a nie będzie to miało większego przełożenia na atrakcję, na liczbę odwiedzających.

Druga taka ważna informacja to to, że rynek odwiedzających znacznie się rozwija, widać wyraźny progres. Ogrody zoologiczne notują coraz większą frekwencję w Polsce, jest to trend wznoszący. I tu warto podkreślić, że ogród gdański jest powyżej tego trendu. Jeżeli trend krajowy tj. 50% wzrostu na przestrzeni ostatnich 10 lat, to my mimo braku jakichś kluczowych inwestycji jesteśmy ponad trendem. Czyli ta gospodarka, można powiedzieć turystyczna naszego regionu sprzyja tym miejscom, które odwiedzają zwiedzający.

Tu należy również, w skrócie powiedzieć o dochodach i wydatkach ogrodu zoologicznego, że wydatki przez 10 lat są na podobnym poziomie, i tj. ok 10 -11 milionów złotych rocznie, mówimy oczywiście o wydatkach bieżących a nie inwestycyjnych. Natomiast dochody różnią się znacząco, a mianowicie na przestrzeni 10 lat, kiedy dochody własne były na poziomie 3 milionów złotych, dzisiaj już są 6 milionów złotych. Czyli na przestrzeni tych 10 lat wzrosły dwukrotnie, co oznacza, że dotacja miejska spadała na tą bieżącą działalność. Wynosi ona dzisiaj 4 miliony złotych, co wynosi w przeliczeniu na jednego mieszkańca 8 złotych i można powiedzieć, że statystyczny mieszkaniec dokłada do ogrodu zoologicznego 8 złotych rocznie.

Natomiast trzeba tu powiedzieć, że oprócz wydatków bieżących są wydatki inwestycyjne. I tutaj nasz ogród zoologiczny na tle innych ogrodów no wyróżnia się w tym niekorzystnym świetle, ponieważ my na przestrzeni ostatnich 10 lat mieliśmy tylko dwa, może nie spektakularne, ale takie inwestycyjne bumy. To była żyrafiarnia na poziomie 4,2 miliona złotych i lwiarnia, które oczywiście mają pozytywny oddźwięk, bo to się odbija na frekwencji w tym pozytywnym świetle, ale to cały czas nie są takie inwestycje, które obserwujemy na tle Polski. Tutaj oczywiście nasza analiza była poświęcona głównie ogrodowi we Wrocławiu, który jest pionierem i liderem na naszym rynku, który zainwestował w ostatnim czasie 240 milionów złotych w afrykarium. Ale tu warto podkreślić, że zanim dokonał tej inwestycji przedtem dokonał wiele prac porządkowych na terenie ogrodu zoologicznego, czyli poprawił infrastrukturę, poprawił wybiegi już istniejące, czyli jak gdyby otoczenie tej nowej inwestycji doprowadził do stanu, który rażąco nie różni się od tego nowego.

Innym ogrodem, który zaczyna myśleć o takich zmianach, na takiej skale jest Łódź. Tutaj należy podkreślić, że te ogrody zoologiczne przyjęły inną formę i model zarządzania. Nie są to jednostki budżetowe. To już są spółki, 100% miejskie. No na tym tle jest gdzieś tam Kraków, ale Kraków nie jest spółką tylko działa na zasadzie fundacji. Przyjrzeliliśmy się tym modelom, jeśli chodzi o organizację. Zarówno to, co jest, to, co może być we Wrocławiu i ewentualnie umowa powierzenia. Spróbowaliśmy określić te wady, te zalety tych rozwiązań i zaproponowaliśmy też, jako GARG pewien model. Nazwaliśmy go hybrydowy, który łączyłby zalety i wady poszczególnych. Ale oczywiście każdy z tych rozwiązań ma jeszcze pewne wątpliwości. My sygnalizujemy, że nasza ocena jest tylko na razie ogólna. Jeszcze należałoby bardziej szczegółowo tę analizę wykonać w związku ze zmieniającymi się przepisami dotyczącymi inhausu. Jeżeli miałyby być to powierzenie, no to w tym momencie 90% przychodów mogłoby być z inhausu, a 10% z tej działalności komercyjnej.

Przewodniczący Adam Nieroda

Można by szerzej o tym rozwiązaniu hybrydowym?

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

No teraz ta działalność, czy ten model hybrydowy zaproponowany przez GARG tak naprawdę zakłada taki scenariusz, że docelowo może w przyszłości, oczywiście jest jakby daleka przyszłość można byłoby stworzyć powiedzmy spółkę, która by miała charakter operatorski i zajmowałaby się bardziej sferą komercyjną i tego, co się dzieje w środku ogrodu, a niezwiązane z hodowlą i ochroną zwierząt, a jednostka budżetowa dalej by realizowała swoje statutowe zadania związane z ochroną i hodowlą, jak również mogłaby realizować to, co dzisiaj robi, bo nie można o tym zapominać, czyli działalność polegająca na schronisku. To ogólnie można powiedzieć, że to jest ten model. W szczegółach to myślę, że Państwo się już zapoznali, bo pan dyrektor już miał okazję na ten temat się wypowiedzieć.

Natomiast, na co my szczególnie zwracamy uwagę i tutaj właśnie przeszedłbym do rekomendacji to to, że to, co odróżnia nasz ogród od innych ogrodów, tych polskich i tych światowych, czy nawet europejskich, które były przedmiotem analiz, to, że w naszym ogrodzie nie ma zespołu takiego odpowiedzialnego za komercję i pozyskiwanie dochodów, takiego zespołu marketingowego. To wyraźnie wyróżnia to w tym negatywnym świetle nasz ogród, co oznacza, że te możliwości zdobywania środków, pozyskiwania sponsorów, szukania jakichś nowych źródeł finansowych, no w znaczny sposób odbiegają od tych możliwości, które reprezentują inne ogrody.

I to wskazujemy, jako jedną z pierwszych rekomendacji, że pierwszym krokiem, nawet nie mówimy o kroku zmian organizacyjno-prawnych, formalnych powinna być, no inwestycja w ludzi, czy inwestycja w te osoby, które w ogrodzie miałyby za zadanie komercjalizację tego, co już jest.

Drugie z zadań, które tutaj tak jak gdyby widzimy to oczywiście odpowiedź na pytanie, co należałoby zmienić w pierwszej kolejności odbiega od tych ogrodów, które mieliśmy okazję zwiedzić i ocenić to oczywiście punkty gastronomiczne, sklepiki, czyli szeroko rozumiana komercja, której można powiedzieć w naszym ogrodzie nie ma. Nie ma w takiej postaci, którą mamy okazję gdzieś indziej zobaczyć.

Przewodniczący Adam Nieroda

I tak z toaletami się poprawiło.

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Oczywiście, że są elementy, które uległy poprawie. Tutaj jednak trzeba spojrzeć na wąskie gardła, które są w ogrodzie i warto temu też kawałek czasu poświęcić. Nasz ogród nie ma tak mediów jak w innych ogrodach, bo pamiętajmy, że ogrody we Wrocławiu, Warszawie znajdują się w centrum miasta, czyli wszystkie media, i jak gdyby rola tych ogrodów jest inna. Tam się spaceruje po ogrodzie, a nasz ogród jest jednak trochę z dala. I tu trzeba też powiedzieć, że nauka, którą wyciągnął GARG z tego opracowania, to to, że bardzo duży czynnik, który ma na frekwencję w ZOO jest czynnikiem pogodowym. O ile Wrocław, czy inne ośrodki nie dość, że są w centrum miasta, to jeszcze nie mają takiej atrakcji turystycznej, jaką my, którą jest plaża, i nie ewentualnie pogoda, która albo może sprzyjać, albo ewentualnie może nie pomóc w tych okresach. Piękna pogoda oznacza, że turyści są na plaży, a trochę gorsza może oznaczać, że są w ZOO.

Te zmiany, które proponujemy w pierwszej kolejności to są zmiany czysto, nazwijmy to takie organizacyjne wewnątrz dzisiaj funkcjonującej jednostki budżetowej. Czyli można dużo poprawić, dużo, jeśli będą zasoby i chęć wśród tych osób, które są dzisiaj i jakby chciały na to spojrzeć, i gdyby były możliwości to one już dzisiaj byłyby zrealizowane, więc należałoby to wzmocnić, a dopiero później, ewentualnie w przyszłości zastanowić się nad tym, jaką formę organizacyjno-prawną należałoby przyjąć, czy ten model wrocławski, czy inne w momencie, kiedy by wykorzystano ten komercyjny potencjał, który się tam znajduje.

Tak po krótko te rekomendacje. Jeżeli byśmy mieli mówić o modelu takich dużych inwestycji, na poziomie 240 milionów, tak jak to robił Wrocław, czy inne ośrodki planują, to pamiętajmy, że inwestycja w ZOO, to nie jest inwestycja, która kiedykolwiek się zwróci, w tak czysto tym formalnym znaczeniu, bo jak spojrzycie Państwo na strukturę, to większość ogrodów zoologicznych należy do samorządów. Już nie mówię, że w Polsce, ale również na świecie, że na tym się tak nie zarabia. Zarabia się na edukacji młodzieży, dzieci, na przyciąganiu turystów, ale zarabia się nie w takim modelu, że dzisiaj zarabiam, tylko pamiętajmy o podstawowej funkcji, jaką ma ogród, czyli ochrona przyrody, i to, że nasze dzieci będą wiedziały jak tą przyrodę chronić, więc tu pamiętajmy, że ta inwestycja ma trochę inny charakter. Ma charakter misyjny, niż taki czysto formalny, a nie na zasadzie ile z tego będę miał porównując z papierami wartościowymi. Dziękuję bardzo. Jeśli są pytania, to bardzo chętnie, a jeśli coś trzeba rozwinąć, to poproszę Pana Prezydenta o wsparcie.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Dyrektor właśnie przytoczył ten wniosek z wniosków, nie będę rozszerzał. Oczywiście to jest ważna analiza pokazująca możliwe modele, ale dzisiaj, co do decyzji, żeby iść w któryś z tych modeli, czy na przykład tą hybrydę, która się pojawia w rekomendacjach nie ma. Jest decyzja, żeby wzmocnić marketing w ZOO, no, bo są miasta na świecie i w Europie, w których ZOO jest atrakcją samą w sobie. I też takie działania marketingowe, które tutaj z dyrekcją w tym roku podjęliśmy pokazują, że bardzo takie proste działania marketingowe typu nowe produkty w postaci Karty Gdańskiego Lwa, czy kampania marketingowa na systemie gdańskich city leght pokazują, że od razu jest skok w liczbie odwiedzających osób. I wydaje się, że po prostu na stałe, czy zespół, czy osoba w ZOO powinna się tym zajmować, bo po prostu są to określone środki i to się będzie opłacało. Czy w przyszłości będziemy myśleli o przekształceniu? No tego nie można wykluczyć. Na pewno są potencjały, o których trzeba mówić. Trzeba mówić o gastronomii, która została tutaj przytoczona, o części terenów parkingowych, które pewno można w sposób bardziej efektywny wykorzystać, ale to by było zadanie właśnie dla tego zespołu w ramach jednostki budżetowej, jaką jest ZOO.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję. Z takich pytań. Ceny biletów, które w tej chwili są w ZOO, kiedy one ostatnio się zmieniły?

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

W tym sezonie, bodajże w marcu.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

One są zróżnicowane.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Inaczej. Zaostrzamy kurs. Myślę, że ta polityka docelowo będzie stosowana, żeby jak najtańsze były te bilety poza sezonem, żeby Gdańszczanie mieli

możliwość właśnie tego zakupu Karty Gdańskiego Lwa, a nie ukrywam turyści swoje zapłacili, bo dla nich często to nie jest problem różnica 5 złotych. Czyli po to daliśmy Kartę Gdańskiego Lwa, żeby móc w przyszłości być może podwyższać tym w sezonie jeszcze bardziej ceny biletów. Turyści trochę na to ZOO Gdańskie trochę się dołożyli, a to na pewno nie jest problem, bo te ceny są porównywalne z innymi cenami na świecie, w sensie, że i tak jesteśmy konkurencyjni, a to jest ogromna atrakcja, i wydaje się, że tutaj na pewno jest jeszcze duży oddech, nad którym możemy pracować, czyli chcielibyśmy, żeby Gdańszczanie nie ucierpieli, ale żeby turyści wsparli ZOO.

Przewodniczący Adam Nieroda

Tym bardziej, że te ceny naprawdę w porównaniu do innych ogrodów zoologicznych, i w naszym kraju i w części Europy nie są wysokie, a też pamiętamy dane, które pan dyrektor Targowski przedstawiał na ostatnim posiedzeniu Komisji dotyczące tego, że przeważająca większość odwiedzających odwiedza nasze ZOO w sezonie, a poza sezonem rzeczywiście jest mniejsza frekwencja.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

O ile dobrze pamiętam, to w ostatniej zmianie rozszerzyliśmy ten okres odwiedzin.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Teraz mamy dwa sezony od 15 maja do 15 września i od 1 października do końca marca.

Przewodniczący Adam Nieroda

Jeszcze jedno pytanie. Tutaj była mowa o położeniu naszego ZOO. Oczywiście ZOO we Wrocławiu jest położone w centrum. Pytanie o dojazd komunikacją miejską do naszego ogrodu zoologicznego. Czy to jest rozwiązanie optymalne, które mamy w tej chwili, czy też może by było trzeba jednak coś zmienić?

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Nie. Gdynia zauważyła, że opłacalne jest utworzenie autobusu i autobus jeździ z Gdyni do Gdańska, bo pasażerowie ...

Przewodniczący Adam Nieroda

Autobus 171.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Nie. Jest to autobus specjalny. Myśmy z Zarządem Transportu Miejskiego rozmawiali o utworzeniu takiej linii Chełm- Niedźwiednik-ZOO. Ta linia by zbierała z tych terenów, i na pewno ZTM też tą sprawę rozważa. I ta linia myślę, że ona by bardzo przyniosła duży efekt w postaci ilości osób odwiedzających, bo akurat obejmowałyby duże sypialnie jak Chełm, Morena, Niedźwiednik. I myślę, że o takiej linii warto pomyśleć i wprowadzić tą linię.

Przewodniczący Adam Nieroda

Absolutnie, biorąc pod uwagę jednak jak bardzo ZOO jest oddalone, zarówno od centrum Gdańska, zarówno od tych sypialni, a także od centrum Oliwy.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Ale można też dojechać rowerem. Już w najbliższą sobotę, i wówczas już za 10 złotych można wejść do ZOO.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dobrze. Ale rzeczywiście taka linia autobusowa to byłoby naprawdę bardzo dobre rozwiązanie.

Radny Jacek Teodorczyk, członek Komisji

W zasadzie bardziej aktywnie uczestniczyłem przy spotkaniu z panem dyrektorem Targowskim, bo mnie zainteresował Jego plan Ameryki Południowej.

Przewodniczący Adam Nieroda

Te warianty, które przedstawiał nam.

Radny Jacek Teodorczyk, członek Komisji

A to jest mój ulubiony wyjątkowo temat. Dlatego bym bardzo serwował, żeby w tym kierunku, nawet i komercja ruszyła gdyby coś takiego powstało, a na pewno by się cieszyło bardzo dużym, powodzeniem. Tak, że nawet pan dyrektor opowiadając już uruchomił moją wyobraźnię, ponieważ Ameryka Południowa to jest mój najbardziej ulubiony region świata po prostu i dlatego też pomysł jest doskonały. Gdyby to się udało, wiem też, że to też bardzo kosztowne, ale to byłoby duże uatrakcyjnienie i dlatego za tym taki mój bardzo mocny głos daję.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

To jest koszt około 20 milionów złotych, i na pewno pan dyrektor o tej kwocie powiedział.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

To panie radny jest bardzo ważne też w kontekście tego opracowania, że wydaje się, że model wrocławski, w którym zapakowano 240 milionów jednorazowo raczej w Gdańsku się nie sprawdza, bo za każdym razem jak oddajemy kolejny pawilon, ten pik turystyczny mamy. Czyli Ameryka Południowa tak naprawdę byłaby takim programem jednak niskonakładowym, tak jak pan dyrektor tutaj mówi, ale pozwalającym cały czas ten dobry trend podgrzewać, jeśli chodzi o zwiększanie liczby odwiedzających.

Radny Jacek Teodorczyk, członek Komisji

Chyba żadne ZOO w Polsce nie miałyby takiej atrakcji.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Nie. Takiej krainy nie ma w żadnym z ogrodów w Polsce.

Radny Jacek Teodorczyk, członek Komisji

A poza tym również atrakcyjność byłaby elementem podjęcia pewnych badań naukowych, i dla Uniwersytetu Gdańskiego, oprócz tych walorów turystycznych.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Współpracujemy z UG.

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Te plany inwestycyjne związane z Ameryką Południową nierozzerwalnie wiążą się z tym, że wejście do ZOO musiałyby mieć inny punkt, tak? Nie dzisiaj ten historyczny stary, tylko tak naprawdę należałoby to powiązać z nowym punktem wejścia, z nowym parkingiem, i z nową ścieżką komunikacyjną wewnątrz.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Na pewno to by generowało koszty, ale jeśli mówimy o tych projektach niższych, niskonakładowych, to gdybyśmy tą Amerykę Południową stworzyli, to

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Tak. Tylko, jeżeli mamy potraktować Amerykę Południową, jako projekt typu lwiańnia, czy żyrafiarnia i mamy się spodziewać zwiększonej frekwencji, tego oczekujemy, kwota 20 milionów złotych, to oczekujemy większej frekwencji. To należałoby się zastanowić, czy wąskim gardłem nie będzie dla nas parking, i czy dla nas wąskim gardłem nie będzie ta gastronomia? Bo dzisiaj ocena, powiedzmy zwiedzającego jest taka, że on by pewnie więcej czasu spędził w ZOO, a może i nawet by zostawił więcej pieniędzy w gastronomii, czy tym samym na parkingu, gdyby on mógł, no zjeść i trochę inaczej spędzić czas w tym ogrodzie.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Ale jest szereg innych zmian, które wprowadzamy, np. urodziny na terenie ogrodu zoologicznego, tak, że musi być osoba marketingowa, która będzie cały czas myślała o tym w jakiś sposób to sprzedać.

Radny Jacek Teodorczyk, członek Komisji

Myślę oczywiście o całej infrastrukturze, bo ona podnosi atrakcyjność, przez co większa ilość turystów. Tak, że warto w to inwestować, tylko mi chodzi o to, żeby ta idea gdzieś nie zgasła. Bo jak będzie idea, to będziemy szukać rozwiązań, projektów, a jak ją odrzucimy to przestaniemy obciążać nasz umysł tym. Idea jest bardzo dobra.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Ta idea daje dodatkowy plus, bo Ameryka Południowa będzie imprezą całoroczną, i to jest dodatkowy punkt, czyli spowodowanie ruchu poza sezonem.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję bardzo.

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

Dziękuję bardzo za tak obszerne zajęcie się tematem ogrodu zoologicznego, bo rzeczywiście już mieliśmy kilka spotkań w tym temacie. Natomiast mam do Pana Prezydenta jak tu już jest to oczywiście zawsze te same prośby, czyli prośby budżetowe, żeby jednak, ponieważ, no ZOO jest o tyle specyficzną jednostką, że oczywiście nie neguję i popieram rozwój marketingowy i wszystkich inwestycji itd. Jednak ten podstawowy cel to jest ochrona gatunkowa zwierząt, a szczególnie w sytuacji naszego ogrodu zoologicznego, który bardzo ma duży wkład w taką całą sieć europejską, jeśli chodzi o ratowanie zagrożonych gatunków. I patrząc na te wskaźniki, które Państwo nam przygotowali, no to rzeczywiście i na przykłady, które Państwo analizowali w Polsce dobrze by było jednak, żeby ogród zoologiczny nawet nie takimi kwotami jak ogród we Wrocławiu, który rokrocznie, wiem, że tam były inwestycje rokrocznie między 8-12 milionów czynione. Natomiast, żeby zapewnić stały pułap środków mimo tego wzrostu, bo dotacja się zmniejsza, wzrastają dochody własne, żeby jednak tą stałą kwotę ZOO miało. To znaczy, żeby miało taką nadwyżkę, która by umożliwiła przeprowadzanie takich bieżących inwestycji, bo jednak brakuje takich elementów, czy związanych z taką mniejszą architekturą czy innymi rzeczami, które ZOO we własnym sumpcie mogłoby pewnie wykonywać szybciej, żeby to dostosowywać. Rozumiem, że to zawsze ...

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Mamy inny sposób Panie Radny realizacji inwestycji. Jest do tego wyspecjalizowana jednostka, jest to Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska i ona realizuje inwestycje zaprogramowane. Jak mówimy o Ameryce Południowej, to jest to swoistego rodzaju ...

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

To tak. Nie mówię o inwestycjach rzędu 20, czy 30 milionów. Mówię o inwestycjach takich po kilkaset tysięcy i takiej reakcji bieżącej, na potrzeby takie, które są w ZOO w tej chwili. Rzeczywiście jestem częstym gościem ZOO, bo mieszkam w Oliwie i tak naprawdę w tym ogrodzie zoologicznym, to z dziećmi bywam częściej niż w Parku Oliwskim, ale to, co ja uważam za taki cały czas duży problem w ZOO, to jednak jest to kwestia dojazdu. Już poruszonych przez Pana Przewodniczącego, ale to jest kwestia taka, że obojętnie, jaki by autobus podstawić, chociaż lepiej byłoby podstawić przegubowe autobusy na pętli w Oliwie w sezonie niż te krótkie autobusy, bo to jest problem, że one się niesamowicie wypełniają i tam się podróżuje w niesamowitym ścisisku. Natomiast chciałem zapytać, ale krótko, czy działania związane w ogóle z oceną przestrzenną możliwości budowania tej linii tramwajowej, o której było tu wspomniane przy okazji też budowy pod Pachołkiem. Na ile to jest zaawansowany temat, bo tak jak Pan powiedział przesunięcie tego ogrodu zoologicznego w kierunku ulicy Spacerowej, no wymaga diametralnej zmiany komunikacyjnej, że nie wyobrażam sobie budowy tunelu pod Pachołkiem, żeby potem Oliwę zakorkować autokarami, które będą wjeżdżać do ZOO, nawet licząc, że ten ruch nie będzie rósł aż tak dramatycznie. Natomiast teraz widać, że w sezonie w ciągu tygodnia, czy w weekendy ruch generowany przez

przyjeżdżających do ZOO jest olbrzymi. Tak naprawdę też się zatyka Spacerowa, też się zatyka Stary Rynek itd.

Dlatego przy tych pracach na pewno niezbędne jest to, żeby przy tych nowych obiektach wreszcie ilości odwiedzających dojazd powinien być utrudniony dla samochodów, czego też nie wyeliminujemy, bo ja sobie zdaję sprawę, że ogród zoologiczny to jest funkcja nie tylko metropolitalna, ale regionalna bardzo szeroka, i tu nie unikniemy w 100% takiego korka samochodowego. Natomiast, żeby jednak w tych koncepcjach dosyć mocno starać się też zwiększać możliwość dojazdu środkami komunikacji publicznej, ale dającym jednak pewną wygodę i komfort, szczególnie, że głównie do ZOO podróżuje się z małymi dziećmi z wózkami itd. Natomiast wejście do autobusu tak zapakowanego z wózkiem jest niemożliwe.

Jeszcze taka kolejna sprawa, o którą od wielu lat zabiegam, i z panem dyrektorem też miałem okazję często na ten temat rozmawiać, bo zanim jakieś działania były z tym podejmowane, czyli z takim boiskiem na Kościerskiej, które jest sąsiadem ZOO. Myśmy z panem dyrektorem rozmawiali, czy taki kompleks sportowy nie zakłóci tam, czy nie będzie uciążliwością też dla ZOO? Natomiast zgodnie wtedy na ówczesne czasy i ten dzisiejszy chyba jednak ta koncepcja odbudowy tego boiska wraz z całym zapleczem miała pełnić też funkcję taką wspomagając nie tylko dla trójmiejskiej strefy buforowej, ale dla ZOO właśnie, żeby takie najbardziej uciążliwe, czy głośnie rzeczy wypychać, żeby tamta część ogrodu zoologicznego mogła być taka bardziej rekreacyjna, bo jak wiemy nie zawsze ta rekreacja, szczególnie przy pawilonach zwierząt itd. jest atrakcyjna dla zwierząt? Tak, że tu też taki apel Panie Prezydencie, żeby w przyszłym roku to zostało wpisane, bo ta inwestycja już trzy, czy cztery lata się przesuwa, ale myślę, że ona by miała bardzo znaczący też wpływ na funkcjonowanie ogrodu i na uzupełnianie jego funkcji tak naprawdę w takiej długoterminowej perspektywie.

Chciałem też spytać o taką rzecz. Często my mówimy tu o Wrocławiu. Byłem we Wrocławiu i mój zachwyty nie jest jakiś taki nadmierny. Chcę powiedzieć, że braki infrastrukturalne są jeszcze dosyć poważne w ogrodzie we Wrocławiu. Obiekt nowy wybudowany takimi środkami prawie za ćwierć miliarda złotych, według mnie nie spełnia kryterium normalnego poruszania się. Te windy to jest po prostu jakaś masakra, tj. katastrofa zapłacenie tyle pieniędzy, żeby tak się poruszać. Tam nie ma normalnych wind, tylko są podnośniki i z wózkiem z dzieckiem jest bardzo ciężko. A druga rzecz, która we Wrocławiu jest, a której u nas nie ma. Tam jest taka niewielka ekspozycja związana właśnie z rybami, które występują w Odrze. I tam było to sfinansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska. Jest to kapitalna sprawa, jest to nieduże, oczywiście przy skali tego afrykarium to jest nieduże, ale ja chyba dwa lata temu już prezydenta Bojanowskiego bardzo zachęcałem, powiedział, że będzie analizował tę sprawę, żeby coś takiego właśnie też powstało u nas, bo to jest niesamowicie ciekawe, jakie my ryby mamy w naszych rzekach, nie zdajemy sobie nawet z tego sprawy. I tam, mówię jest to nieduży wycinek, a muszę Państwu powiedzieć, że cieszył się niesamowitym odzewem ludzi, którzy właśnie oglądali wychodzili

z tego afrykarium a potem, powiem cudze chwalicie, swego nie znacie byłem zaszokowany, że mamy takie rodzaje ryb. Nie jest to oczywiście jakaś mega ekspozycja, ale na pewno jest jakimś smaczkiem, żebyśmy Wisłę tutaj, nie wiem czy to by się nazywało „Wisłarium”, ale może byśmy pokazali, co w tej Wiśle jest.

I ostatnia sprawa inna. Nazwa ogrodu, bo ja się zawsze zastanawiam, dlaczego on się nazywa miejski a nie gdański ogród zoologiczny „Wybrzeża”. Czy my, jako radni moglibyśmy tą nazwę zmienić, bo to też promocyjnie miałoby znaczenie?

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Ta nazwa jest zastata. Od wielu, wielu lat. Była mowa o tym, żeby ogród nazywał się ZOO Gdańsk, żeby w nazwie było Gdańsk, podkreślając też, że to jest gdański ogród. Bo często się mówi ZOO w Oliwie, wypada to słowo Gdańsk. Dyrektor Targowski kiedyś mi wspominał, był na jakimś posiedzeniu i była mowa o tym. Gdy Dyrektor wróci na pewno o tej sugestii Pana Radnego Panu Dyrektorowi powiem. Natomiast wracając do Pana Radnego propozycji odnośnie ...

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Jeśli chodzi o ryby, to powiedzieliśmy na początku, że nie chcemy robić konkurencji dla akwarium gdyńskiego.

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

Akwarium gdyńskie to jest zupełnie inny model, otwarty ...

Przewodniczący Adam Nieroda

Pozwólmy dać wypowiedzieć się Panu Prezydentowi.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Myśmy mieli kilka lat temu projekt, gdzie miała być fauna i flora Morza Bałtyckiego pokazana, eksponowana, jednocześnie przyszedł inwestor z takimi podwodnymi dyskami, które chciał realizować u nas i była szansa na to, żeby połączyć te dwa elementy i w tych dyskach tę ekspozycję pokazać. Tylko uznaliśmy, że nie będziemy robić konkurencji i tego inwestora odesłaliśmy do Pana Prezydenta Szczurka do Gdyni. Uważamy i podtrzymujemy, że trzeba inwestować w to, w te przewagi, które my mamy, a niech Gdynia inwestuje w te przewagi, które ona ma. I w tym kontekście jednak bym się nie rozdrabniał i jednak pozostawił rozwój akwarium gdyńskiego rozwojowi akwarium gdyńskiego.

Jeśli chodzi o plany inwestycyjne to oczywiście związane z przebudową będą. One są elementem Drogi Zielonej, tunelu pod Pachotkiem i one są projektowane. Jeżeli dojdzie do realizacji inwestycji to one będą. Zresztą też tak ja tutaj macie Państwo w opracowaniu, a bardziej w opracowaniu architektów, Pana Koniecznego założenie jest takie, że główne wejście zmieni się docelowo i będzie od dołu, nie od południa przy pętli Spacerowej. Już jakby przygotowując rozwój ZOO dostosowujemy się do projektowanych rozwiązań związanych z pętlą od ulicy Spacerowej.

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

Jeśli chodzi jeszcze o te akwarium, to nie jest taka skala, to jest koszt 3.295.000 złotych, we Wrocławiu to kosztowało, a 2,8 miliona złotych oni dostali z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska. To nie jest kata duża skala, to nie jest rozbudowany projekt.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Myśmy dostali z WFOŚ deklarację wsparcia projektu „MareBaltiku”, ale pod warunkiem, że zlokalizowane ono będzie w pasie nadmorskim, w tej części po ośrodku MON. Pani dyrektor WFOŚ chciała w ten sposób chciała ograniczyć zabudowę w tamtym terenie. Czyli nie było rozmowy, nie było możliwości lokalizacji „MareBaltiku” na przykład na terenie ZOO, a dokładnie mówimy o podobnym projekcie, o którym Pan Radny mówił, czyli o florze i faunie Morza Bałtyckiego.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Natomiast to, co tutaj Pan Radny powiedział jest jak najbardziej słuszne, jeśli chodzi o te inwestycje. Inwestycja w „Odrarium” za 6 milionów złotych przyciągać może podobnie ludzi, może nie na taką skalę jak całe „Afrykarium”, bo faktycznie jest to peretka w tej części jakby ogrodu wrocławskiego, zdecydowanie tak. I właśnie o takie inwestycje chodziłoby w naszym ZOO. Amerykę Południową, czyli szukanie peretek za znacznie mniejsze pieniądze, które dokładnie, co ileś lat, czy dwa, czy trzy, czy cztery lata dawałyby ten sam efekt. A zgodzę się, jeśli chodzi o architekturę. Będąc we Wrocławiu nie można chodzić po piętach z wózkiem, patrzmy też na osoby niepełnosprawne, które często odwiedzają ogród zoologiczny.

Jeszcze jedno. Ogród zoologiczny we Wrocławiu z frekwencją, którą ma dzisiaj, myślę, że po roku, czy dwóch Państwo się przekonają, że szyby, które tam są, infrastruktura będzie po prostu zdeptana, bo to nie jest po prostu przygotowane na tę skalę. Dwa miliony osób zwiedzających latem, tam jest masakrycznie. Traci się przyjemność z oglądania. Infrastruktura po prostu z roku na rok wymaga już coraz większych nakładów odtworzeniowych.

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

Samo utrzymanie chociażby tych wodospadów, tego wszystkiego, to są gigantyczne środki.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Osiem milionów złotych jest wzrost kosztów utrzymania. Tam jest 15 milionów litrów wody, o czym się nie mówi, a czego się bardzo boją, czego nigdzie nie widać, to jest taki zwykły sabotaż, który może być, bo woda, która tam jest, bo teren jest otwarty, i gdyby ktoś coś tam wrzucił, całkiem nawet przypadkowo, to nie ma gdzie tych zwierząt w tak szybkim czasie przetransportować, przenieść. Tam są problemy ...

Przewodniczący Adam Nieroda.

Tak, tak. Tam była też kwestia rozbudowy ZOO o tereny klubu Ślęza Wrocław. Czy wszystkie pytania zostały zadane?

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

Jeszcze, jeśli chodzi o nazwę ogrodu.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Mnie się w nazwie ogrodu „Wybrzeże” nie podobało, bo nazwa ta kojarzy mi się z wydarzeniami na Wybrzeżu, i zawsze komuna jak nie chciała powiedzieć Pomorze, czy Gdańsk, zawsze mówiła Wybrzeże”.

Przewodniczący Adam Nieroda.

A to „Wybrzeże” w nazwie jest od zawsze?

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Od zawsze.

Przewodniczący Adam Nieroda.

To jakiś relikw.

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

Może i tak, ale kiedyś, tzn. mieszkańcy pomorskiego i Polonia Polska zawsze mówiła, że mieszka na Wybrzeżu, a nie np. na Pomorzu.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Moim zdaniem to jest filozoficzną różnicą. Pomorze jest krainą, gdzie ten patriotyzm lokalny, identyfikacja z Pomorzem, jesteś pomorzanie, a Wybrzeże, to jest praktycznie od Pomorza Zachodniego przez całą Polskę. Czyli to jest tylko jakby kraina geograficzna a nie kraina w sercu Panie Radny.

Przewodniczący Adam Nieroda.

Bardzo dobra definicja Panie Prezydencie.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Może też i dlatego, że w tym czasie na Wybrzeżu nie było żadnego ogrodu, stąd może pojawiła się nazwa „Wybrzeża”. Powiem Państwu, że gdziekolwiek jesteśmy na spotkaniach ogrodów w Polsce, to pada nazwa ZOO Gdańsk.

Przewodniczący Adam Nieroda.

A Szczecin rzeczywiście nie ma swojego ogrodu. Oni korzystają z niemieckiego ogrodu zoologicznego w Ueckermünde, nawet Szczecin to ZOO reklamuje.

Pan Sławomir Kiszkurko, Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej

Tam chyba połowa gości w tym ZOO, to chyba Polacy. Ulotki są po polsku, przewodnicy mówią po polsku. Opisy na automatach, bo niektóre zwierzęta można dokarmiać są też w języku polskim.

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Tak jak do nas przyjeżdżali goście z obwodu kaliningradzkiego, i to dosyć pokaźna liczba była.

Przewodniczący Adam Nieroda.

Niestety to się załamało. Jeżeli już jesteśmy przy odwiedzających, to do sierpnia ile mieliśmy odwiedzających?

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Okolo 410 tysięcy. Natomiast przedstawiana przez Pana Prezydenta propozycja zmian cen biletów jest słuszną, bo ta kwota biletu nie zmniejszyła frekwencji, a Gdańszczanom proponujemy cenę 10 zł. i 5 zł. - ulgowy w sezonie.

Pan Piotr Grzelak, Zastępca Prezydenta Miasta Gdańska

Albo 50 złotych za cały rok.

Przewodniczący Adam Nieroda.

Poza tym, jeżeli ktoś już tam dotrze, to chce jak najwięcej ...

Pan Stanisław Wilkaniec, Z-ca Dyrektora ZOO Gdańsk

Tu Pan Przewodniczący ma rację, że w okresie jesienno-zimowym dotrzeć do ogrodu, to ...

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Nawet, jeśli chodzi o lato, to wszystkie ogrody przeprowadzając wywiady mówiły, że klient oczywiście zawsze ma pretensję, bo musi zapłacić, ale jak wychodzi i przeprowadza się ankietę, to mówi, że niezamarnowane są pieniądze, a gdy jest jeszcze, co zjeść, jest, co zwiedzić i spędzić 4,5 godzin, bo pamiętajmy, że ta usługa łączy w sobie jak gdyby spędzenie czasu. Jest tu wiele do zrobienia w tym zakresie, ale to by było zadanie już dla tego zespołu ewentualnie, zbadać tą elastyczność.

Przewodniczący Adam Nieroda.

Natomiast będę powtarzał, że jak rozmawiamy o dalszym rozwoju ZOO, to jednak nie można tego oddzielić od kwestii komunikacji miejskiej, i nawet właśnie takie drobne kwestie jak puszczanie przegubowych autobusów i można by w przyszłym sezonie nad tym popracować. Rzeczywiście sam byłem świadkiem, że też ta liczba zwiedzających ogród we Wrocławiu bierze się właśnie z tego centralnego położenia ogrodu.

Wiceprzewodnicząca Magdalena Olek

Bo to jest przy okazji atrakcja zwiedzania ogrodu.

Pan Sławomir Kiszkurko, Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej

To jest tak samo pod względem frekwencji, gdzie, jako tako nigdy nie będzie mógł konkurować stadion w Gdańsku ze stadionem w Warszawie, który jest kompletnie w centrum, gdzie każdego dnia, gdy się pójdzie, bo tam np. dzieci przychodzą, żeby chociażby na rolkach pojeździć. Tam są tysiące odwiedzin dziennie i na samych biletach, i na opcjach zwiedzania

samego obiektu zarabiają duże pieniądze. Tam jest każdego dnia kilkanaście tysięcy osób wokół, nieporównywalna też specyfika, żeby liczyć na to, że tutaj będzie niesamowity zaraz wzrost liczby odwiedzających, tak jak jest w położonych w centrach miast tergo typu działalności, więc tutaj ten wzrost i utrzymanie tendencji podnoszenia atrakcyjności to jest najważniejsza rzecz dla naszego ZOO.

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

W opracowaniu dotyczących jak gdyby komunikacji zwróciliśmy uwagę, że można wykorzystać np. parking przy hali PGE Arenie, który mógłby pełnić rolę parken drive w sezonie, gdzie turyści spoza Trójmiasta mogliby zostawić auto tam nawet, ale skomunikować halę z samym ogrodem i wtedy mamy jeszcze taki dodatkowy atut. Pamiętajmy o tym, że to jest 2,3 miesiące takiego bumu turystycznego, jeśli chodzi o komunikację samochodową. Później jednak ten bum spada i ta komunikacja obecnie mogłaby sobie z tym poradzić, ale w sezonie można by pomyśleć o takich parkingach. Można pomyśleć o parkingu przy Uniwersytecie Gdańskim, kiedy studenci mają wolne, tam też może być parken drive, który może zbierać. Tak samo u góry przy obwodnicy, gdzie mamy centrum handlowe Auchan. To są trzy takie lokalizacje, które mogłyby służyć taką rolą. Jest tylko kwestia znalezienia rozwiązania komunikacyjnego, zastępczego, żeby dojechać do ZOO, żeby te wszystkie inne arterie zwolnić. Na ten temat też jest parę zdań w tym opracowaniu.

Przewodniczący Adam Nieroda.

Moim zdaniem to jest bardzo ważne.

Pan Marek Ossowski, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego Sp. z o.o.

Przecież wiemy jak ul. Spacerowa wygląda w sezonie, żeby tam zjechać, to trzeba mieć bardzo dużą cierpliwość.

Przewodniczący Adam Nieroda.

Czy są jeszcze jakieś pytania ze strony radnych?

Radny Jacek Teodorczyk, członek Komisji

Temat bardzo przyjemny, ale uzyskaliśmy wyczerpujące informacje i też wymiana tych myśli jest, że tak powiem potrzebna.

Przewodniczący Adam Nieroda.

Bardzo dziękuję Panu Prezydentowi, dziękuję bardzo Panom za obszerną prezentację. Dziękuję też Panu Dyrektorowi Kiszczurno za pierwszą wizytę na posiedzeniu naszej Komisji, nie ostatnią. Bardzo dziękuję za ten punkt porządku obrad.

PUNKT - 5

Wnioski Komisji do budżetu Miasta Gdańska na 2017 rok.

Przedstawiają: członkowie Komisji

Przewodniczący Adam Nieroda

Szanowni Państwo. Zwyczaj jest taki, że każdy po kolei wypowie swoje wnioski do budżetu na przyszły rok. Wnioski, które będą zgłaszane przez Państwa Radnych zostaną przesłane jutro do Pana Prezydenta. W związku z proszę przestać drogą e mailową do sekretariatu Komisji do Pani Eli.

Radna Magdalena Olek, Wiceprzewodniczącą Komisji

Zgłosiła następujące wnioski do projektu budżetu na rok 2017:

1. Remont ul. Sandomierskiej (Orunia)
 - a) ustawienie słupków uniemożliwiających wjazd na chodnik
2. Remont ulicy Głuchej - tzw. starej Głuchej (Orunia)
3. Ul. Przybrzeżna (Orunia):
 - a) oświetlenie łuku drogi
 - b) budowa chodnika przy ul. Przybrzeżnej - na wysokości zabudowań
 - c) remont budynków mieszkalnych - drgania spowodowane przez ciężkie samochody doprowadziły do pęknięcia ścian
4. Remont chodnika przy ul. Chodkiewicza (Brzeźno)
5. Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Henryka Wieniawskiego przy ul. Gościnniej (Orunia-Św.Wojciech-Lipce):
 - a) naprawa i renowacja ogrodzenia
 - b) rozbudowa i termomodernizacja budynku
6. Poprawa bezpieczeństwa drogowego na przejeździe rowerowym na ul. Krasickiego (wiadukt łączący Brzeźno z Nowym Portem), np. poprzez umieszczenie na nim elementów stroboskopowych (Brzeźno/Nowy Port)
7. Remont nawierzchni jezdni i chodnika przy ul. Gałczyńskiego, ze szczególnym uwzględnieniem asfaltowego chodnika prowadzącego przy nabieżniku (Brzeźno)
8. Montaż oświetlenia nowo wybudowanego wzdłuż torów tramwajowych chodnika, między ul. Dworską, a al. Hallera (Brzeźno)
9. Wykonanie kanalizacji deszczowej oraz zmiana niwelety istniejącej nawierzchni jezdni ul. Krasickiego (Brzeźno)
10. Przebudowa przystanku tramwajowego „Mazurska” (Brzeźno)
11. Utworzenie przejścia dla pieszych przez jezdnię i tory tramwajowe pomiędzy sklepem Lidl (ul. Gdańska) a „Placem Sąsiedzkiem” (teren za Projektornią GAK, Brzeźno)
12. Remont ul. Cieszyńskiego na odcinku między Kościołem pw. Św. Urszuli Ledóchowskiej a wjazdem na ul. Lipowicza (Chełm)
13. Ścieżka i oświetlenie wokół zbiornika Świętokrzyska I (Gd. Południe)
14. Remont ul. Śniadeckich (Aniołki)
15. Odtworzenie architektury wraz z zielenią, która uległa zniszczeniu - Szaniec Jezuicki

Przewodniczący Adam Nieroda

Zgłosił następujące wnioski do projektu budżetu na rok 2017:

1. Sygnalizacja świetlna na skrzyżowaniu ulic Warszawska - Jabłoniowa
2. Poprawa nawierzchni na płytowym odcinku ulicy Człuchowskiej
3. Automat biletowy w ul. Piotrkowskiej i Stara Pętla przy sklepie Stokrotka
4. Zainstalowanie tablicy SIP na terenie Ujeściska, na przystanku przy sklepie Stokrotka
5. Wygospodarowanie budynku na tymczasową siedzibę biblioteki sąsiedzkiej na Ujeścisku
6. Oświetlenie uliczne na ulicach Biskupia Górka i Pohulanka
7. Zabezpieczenie Bastionów Zbawiciela i Pośredniego poprzez ich wzmocnienie.
8. Ścieżka rowerowa przy ul. Pohulanka
9. Uporządkowanie zieleni i uzupełnienie elementów małej architektury przy rzeźbie Neptuna na Biskupiej Górcie
10. Zwiększenie liczby koszy na terenie Starego Przedmieścia
11. Przygotowanie budynku na potrzeby domu sąsiedzkiego na terenie Starego Chełmu.
12. Upamiętnienie obeliskiem dawnego cmentarza Salvator położonego na terenie obecnej Szkoły Podstawowej nr 21.
13. Oświetlenie ścieżek przy zbiornikach retencyjnych Świętokrzyska 1 i 2

Radny Łukasz Hamadyk, członek Komisji

Zgłosił następujące wnioski do projektu budżetu na rok 2017:

1. Kolejny etap rewitalizacji parku na Szańcu Zachodnim
2. Rozwój infrastruktury na plaży na Stogach
3. Zwiększenie częstotliwości koszenia traw i ilości koszy na śmieci w każdej z dzielnic
4. Wykonanie badań zachorowalności na nowotwory z podziałem na dzielnice (w odpowiedzi na interpelację WRS.VI.0005.2016.KL.257903 z dnia 12.09.2016., według prezydenta Kowalczuka, zlecenie takich badań specjalistycznej firmie to koszt 100.000 - 120.000 PLN)
5. Zabezpieczenie i adaptacja Domu Zdrojowego w Brzeźnie

Radny Jacek Teodorczyk, członek Komisji

Zgłosił następujący wniosek do projektu budżetu na rok 2017:

1. Budowa drugiego zbiornika retencyjnego w dzielnicy Gdańsk Osowa.

Radny Mariusz Andrzejczak, członek Komisji

Zgłosił następujące wnioski do projektu budżetu na rok 2017:

1. Budowa kanalizacji w Dzielnicy Matarnia, w szczególności na ulicach:
 - a) Synów Pułku,

- b) Radiowa,
- c) Telewizyjna,
- d) Astronautów,
- e) Internetowa,
- f) Satelitarna,
- g) Klukowska,
- h) Zenitowa,
- i) Komputerowa

2. Budowa lub wymiana oświetlenia na osiedlach dzielnicy Matarnia, Kokoszki, Osowa, Oliwa, Żabianka Wejhera Tysiąclecia Jelitkowo, VII Dwór
3. Budowa kładki lub tunelu dla mieszkańców Karczemek w rejonie nowego zbiornika retencyjnego ułatwiającego dostęp do nowych terenów rekreacyjnych rozdzielonych przez PKM;
4. Przebudowa ul. Kielnieńskiej na odcinku od ul. Spacerowej do granicy miasta Gdańska, jako elementu infrastruktury komunikacyjnej związanej z Pomorską Koleją Metropolitalną
5. Budowa ul. Keplera i Wenus
6. Budowa ul. Koziorożca pomiędzy ul. Kielnieńską a ul. Nowy Świat
7. Dokończenie budowy ul. Wodnika na odcinku od ul. Marsa do ul. Galaktycznej
8. Budowa publicznej szkoły przy ul. Orfeusza
9. Budowa Centrum Społeczno Dzielnicowego na ul. Jednorożca
10. Dokończenie budowy ulicy Radarowej do ul. Słowackiego
11. Remont infrastruktury przy Kuźni Wodnej
12. Budowa ul. Nowej Kielnieńskiej oraz zagospodarowanie istniejącej rezerwy pod rozbudowę ul. Kielnieńskiej, która przez nie możliwość jej zagospodarowania jest fatalną wizytówką dzielnicy. Należy doprowadzić do szybkiej zmiany planu zagospodarowania przestrzennego i na odzyskanym terenie stworzyć przestrzeń wspólną dla wszystkich mieszkańców
13. Projekt zagospodarowania na cele społeczne, m.in. żłobek przedszkole, biblioteka przy ul. Jednorożca w Osowej
14. Jelitkowo odtworzenie historycznej zabudowy Jelitkowa, uporządkowanie wydm przy restauracji Parkowa oraz przygotowanie projektu odbudowy Mola
15. Matarnia - Klukowo, Rębiechowo, Firoga, Złota Karczma
 - a) budowa placu zabaw i wybiegu dla psów przy ul. Elewów;
 - b) budowa ścieżki zdrowia oraz zagospodarowanie otuliny lasu przy ul. Złota Karczma;
16. Docieplenie budynku Szkoły Podstawowej nr 82 wraz z budową boiska sportowego
17. Zagospodarowanie terenów u podnóża Wzgórza Pachotek dokończenie nasadzeń zieleni w rejonie Stawu Młyńskiego, Budowa Centrum Integracji Mieszkańców od ul. Tatrzańskiej

18. Rewitalizacja i budowa nowej Palmiarni w Parku Oliwskim oraz zapewnienie środków na dalszą rewitalizację Parku.
19. Dokończenie remontu ul. Abrahama oraz remont ulicy Grottgera.
20. Zapewnienie stałej kwoty na doraźne inwestycje na poprawę istniejącej infrastruktury w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym
21. Rewitalizacja zabytkowego Parku Przymorze u zbiegu ul. Chłopskiej i Pomorskiej

Ustalenia Komisji:

Przewodniczący Adam Nieroda

Poddał pod głosowanie przyjęcie zgłoszonych wniosków przez członków Komisji do budżetu miasta Gdańska na rok 2017.

Głosowanie:

Komisja jednogłośnie - 5 głosami za przyjęła ww. wnioski. **Wnioski Nr 33-13/14/8/2016 stanowią załącznik nr 6 do protokołu.**

PUNKT - 6

Sprawy bieżące, wolne wnioski, korespondencja.

Przewodniczący Adam Nieroda

Dziękuję bardzo. Spraw ze strony członków Komisji nie ma. Dziękuję bardzo za czynny udział w posiedzeniu Komisji. Porządek obrad został wyczerpany, zamykam posiedzenie Komisji. Na tym posiedzenie zostało zakończone - godz. 18:30.

*Przewodniczący
Komisji Zrównoważonego Rozwoju RMG*

Adam Nieroda

Protokół sporządziła:

Elżbieta Wajs-Deyck
Pracownik Biura Rady Miasta Gdańska

Gdańsk, wrzesień 2016 r.

*Opracowane przez zespół InvestGDA na potrzeby Komisji
Zrównoważonego Rozwoju działającej przy Radzie Miasta Gdańska*

*Osoby do kontaktu
w zakresie niniejszego
opracowania:*

Alan Aleksandrowicz

Prezes Zarządu

InvestGDA

Tel.: + 48 58 722 03 02

Kom.: + 48 512 371 222

ceo@investgda.pl

Marek Ossowski

Dyrektor Biura Ekonomiczno-
Finansowego

InvestGDA

Tel.: +48 58 739 62 28

Kom.: +48 600 369 883

m.ossowski@investgda.pl

Radosław Bartosiak

Kierownik Zespołu Doradztwa,
Studiów i Analiz

InvestGDA

Tel.: +48 58 739 67 91

Kom.: +48 506 362 768

r.bartosiak@investgda.pl

Maciej Matla

Młodszy specjalista w Zespole,
Doradztwa, Studiów i Analiz

InvestGDA

Tel.: +48 58 741 29 35

Kom.: +48 505 569 749

m.matla@investgda.pl

Charakterystyka gdańskiego zoo na tle ogrodów zoologicznych w Polsce

strona

2

Dochody i wydatki gdańskiego zoo

5

Benchmarking

8

Aspekty formalno-prawne

11

Rekomendacje

12

Charakterystyka gdańskiego zoo na tle ogrodów zoologicznych w Polsce (1/3)

- 9/11 głównych polskich ogrodów zoologicznych funkcjonuje jako jednostka budżetowa (wyjątkami są: Zoo Wrocław – przekształcone w spółkę, Zoo Kraków – funkcjonujące jako fundacja);
- placówka wrocławska jest aktualnym liderem na polskim rynku ogrodów zoologicznych;
- gdańskie zoo dysponuje największym potencjałem dzięki posiadanemu obszarowi oraz jego walorom krajobrazowym;
- gdańskie zoo należy do grupy ogrodów o specjalistycznie profilowanym modelu kolekcji zwierząt, przez co posiada stosunkowo niską liczbę gatunków i osobników;
- ogród zoologiczny w Gdańsku nie posiada w swej ofercie ryb;

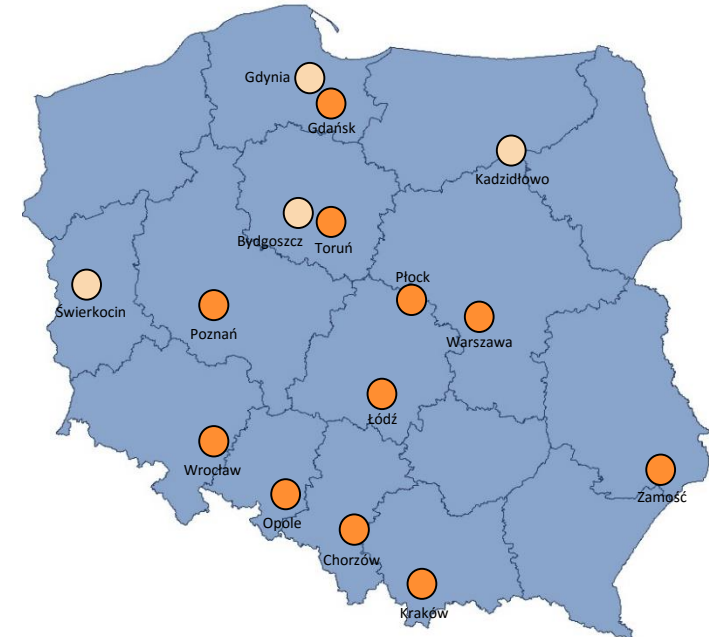
Ogrody zoologiczne

Rynek ogrodów zoologicznych w Polsce składa się z:

- 11 głównych ogrodów zoologicznych należących do EAZA,
- pozostałych ośrodków o profilu zoologicznym.

Podstawowe informacje o organizacji EAZA

- European Association of Zoos and Aquaria – Europejskie Stowarzyszenie Ogrodów Zoologicznych i Akwariów, czyli EAZA to założona w 1992 r. organizacja powołana dla potrzeb edukacyjnych oraz prowadzenia badań i ochrony i przyrody, której misją jest ułatwianie współpracy pomiędzy europejskimi ogrodami zoologicznymi oraz akwariami;
- w ramach EAZA skupionych jest 296 najbardziej znaczących ogrodów zoologicznych Europy. Wśród nich jest MOZW, który stał się członkiem organizacji w 1997 r.;
- ogrody zoologiczne należące do stowarzyszenia muszą spełniać szereg restrykcyjnych wymogów odnośnie warunków hodowli i ochrony zwierząt czy też etycznego podejścia do zwierząt;
- członkowie stowarzyszenia zobowiązani są do wpłat corocznych składek, których wysokość obliczana jest zwykle jako procentowy udział w osiągniętej frekwencji osób zwiedzających;

- główne polskie ogrody zoologiczne, należące do EAZA
- pozostałe ośrodki o profilu zoologicznym

	Gdańsk	Średnia	Wrocław
Powierzchnia	136 ha	43 ha	33 ha
Liczba gatunków	191	297	1082

- Ogród zoologiczny w Gdańsku posiada **3 razy większą** powierzchnię od pozostałych ogrodów w Polsce
- Posiada jedną z **najmniejszych** kolekcji zwierząt

Charakterystyka gdańskiego zoo na tle ogrodów zoologicznych w Polsce (2/3)

- analizę rynku zoo przeprowadzono w oparciu o dane zawarte w Informatorach Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów z lat **2005-2014**;
- liczba zwiedzających polskie ogrody zoologiczne wykazuje tendencję wzrostową (o ok. **48%** w badanym okresie);
- **liderami** rynku są ogrody we **Wrocławiu**, **Warszawie**;

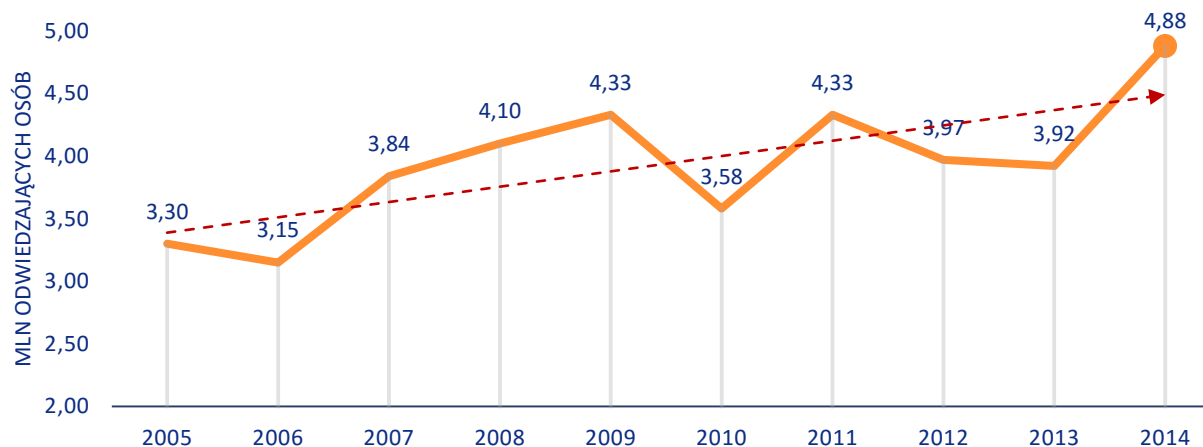
Frekwencja w polskich ogrodach zoologicznych w roku 2014

W 2014 roku analizowane ogrody odwiedziło łącznie:

4,9 mln osób

Frekwencja w polskich ogrodach w latach 2005-2014

47,9 %

o tyle zwiększyła się liczba zwiedzających polskie ogrody zoologiczne w latach 2005-2014.

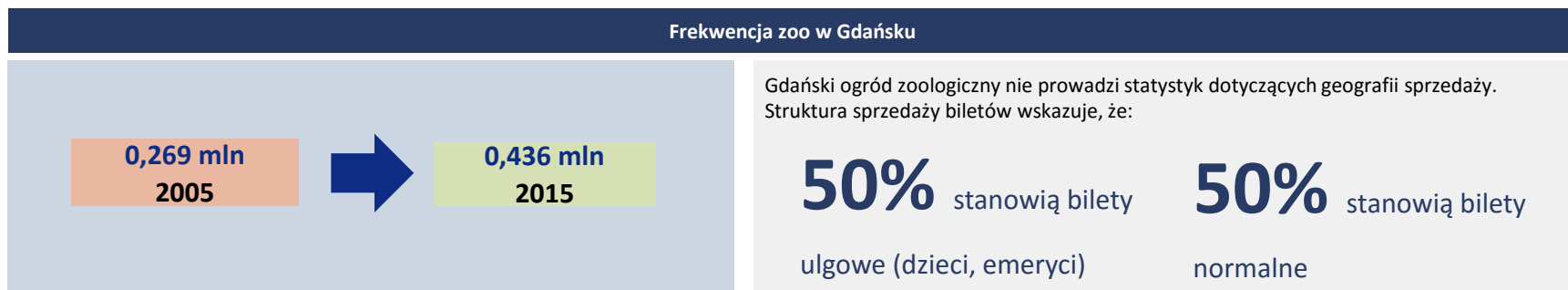
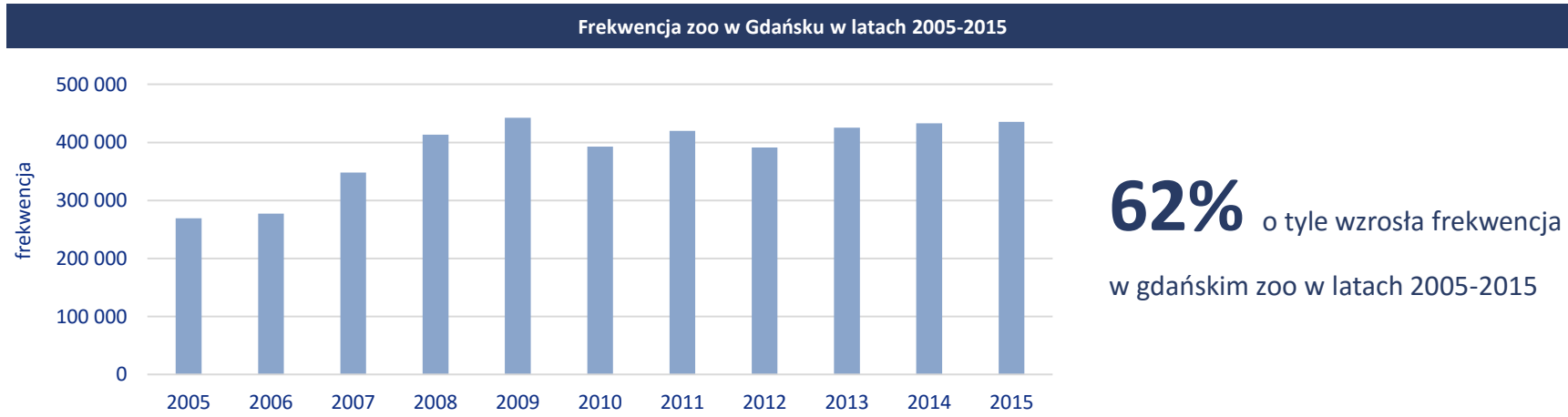
Pozaeconomiczne czynniki wpływające na frekwencję

Poza czynnikami ekonomicznymi (tj. cena biletu, wzrost dochodów społeczeństwa) do innych czynników mających wpływ na frekwencję należą przede wszystkim:

- warunki pogodowe,
- oferta programowa i zebrana kolekcja zwierząt,
- lokalizacja i związana z tym dostępność (w centrum miasta czy poza),
- stan i oferta infrastruktury towarzyszącej (gastronomia, parking),
- działalność marketingowa.

Charakterystyka gdańskiego zoo na tle ogrodów zoologicznych w Polsce (3/3)

- w badanym okresie frekwencja w oliwskim zoo wykazuje **wyższą tendencję wzrostową niż ogół rynku** (o ponad 10%);

Zoo w Gdańsku w porównaniu z liderem rynku

	Gdańsk	Wrocław
Liczba zwiedzających w 2015 roku	0,436 mln	Ok. 2,000 mln
Liczba zwiedzających w latach 2005-2015	3,810 mln	5,470 mln
Trend	↗ 61%	↗ 200%

Przy zachowaniu obecnej tendencji w roku **2024** liczba zwiedzających gdańskie zoo ma szansę osiągnąć

0,700 mln zwiedzających

Dochody i wydatki gdańskiego zoo (1/3)

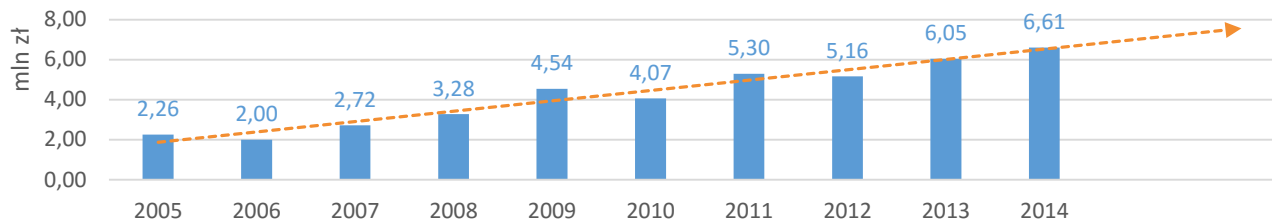
- największą część dochodów tworzą wpływy ze sprzedaży biletów w kwocie ponad **6 mln zł**;
- z uwagi na fakt, że wydatki przewyższyły dochody zoo wsparcie miasta w 2014 r. przekroczyło **4 mln zł**;

Dochody

Dochody zoo można podzielić na dwa podstawowe źródła:

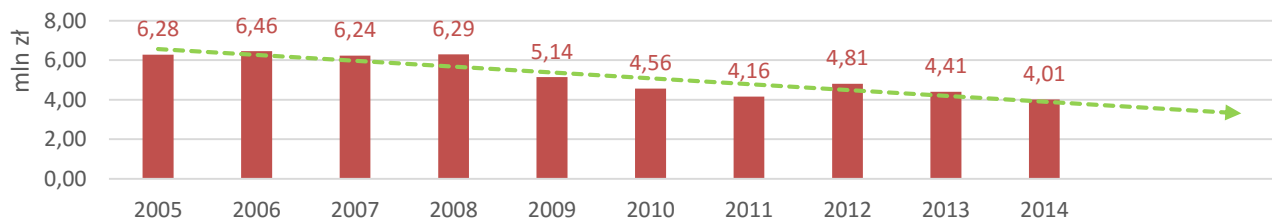
- dochody własne (bilety, dzierżawa, parking, gastronomia, sklepik),
- dotacja miejska.

Dochody własne w latach 2005-2014

192 %
 o tyle wzrosły dochody zoo w badanym okresie

Dotacja miejska w latach 2005-2014

36%
 to spadek wysokości dotacji

Struktura dochodów w roku 2014

6,2 mln zł - 57%

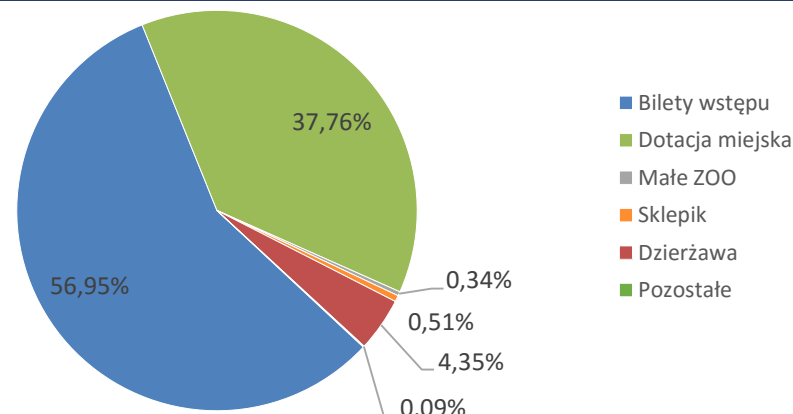
to kwota dochodów z biletów

4,0 mln zł - 38%

to kwota miejskiej dotacji

0,4 mln zł - 5%

to kwota innych dochodów własnych

Dochody i wydatki gdańskiego zoo (2/3)

- całkowite średnioroczne wydatki GMG na MOZW to:

ok 11 mln zł
(bez schroniska)

ok 13 mln zł
(ze schroniskiem);

- należy pamiętać, iż do zadań jednostki budżetowej MOZW **od 2006 r.** należy prowadzenie **schroniska** dla bezdomnych zwierząt „Promyk”;

- bieżące wydatki na utrzymanie ogrodu zoologicznego mają charakter wydatków stałych;

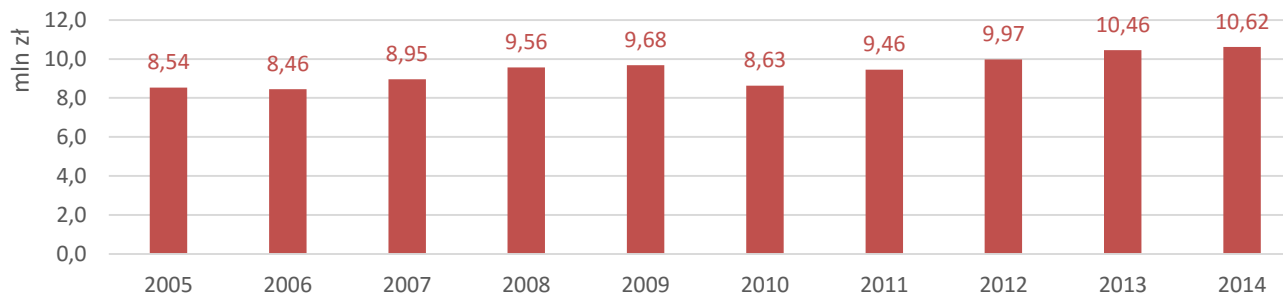
- ponad **85 %** wydatków operacyjnych stanowią **wynagrodzenia i pochodne oraz zużycie materiałów (głównie pasza) i energii;**

Wydatki

Wydatki zoo można podzielić na dwie podstawowe kategorie:

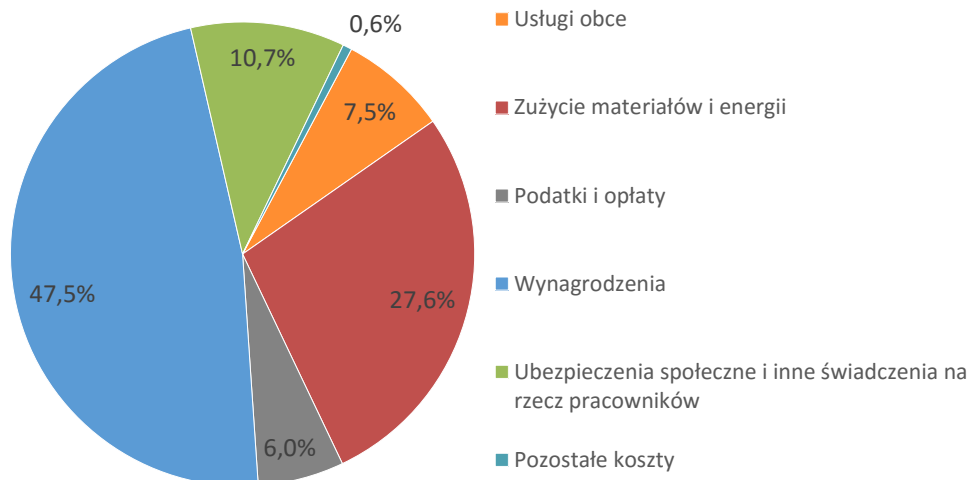
- wydatki bieżące (karma dla zwierząt, wynagrodzenia, zużycie energii, usługi obce),
- wydatki inwestycyjne.

Wydatki bieżące w latach 2005-2014

9,4 mln zł
to uśredniona roczna
kwota wydatków
operacyjnych.

Struktura wydatków bieżących za rok 2014

10,6 mln zł

to łączna kwota wydatków
MOZW w 2014 r.
(bez amortyzacji i inwestycji)
z czego:

6,20 mln zł

to koszty pracy

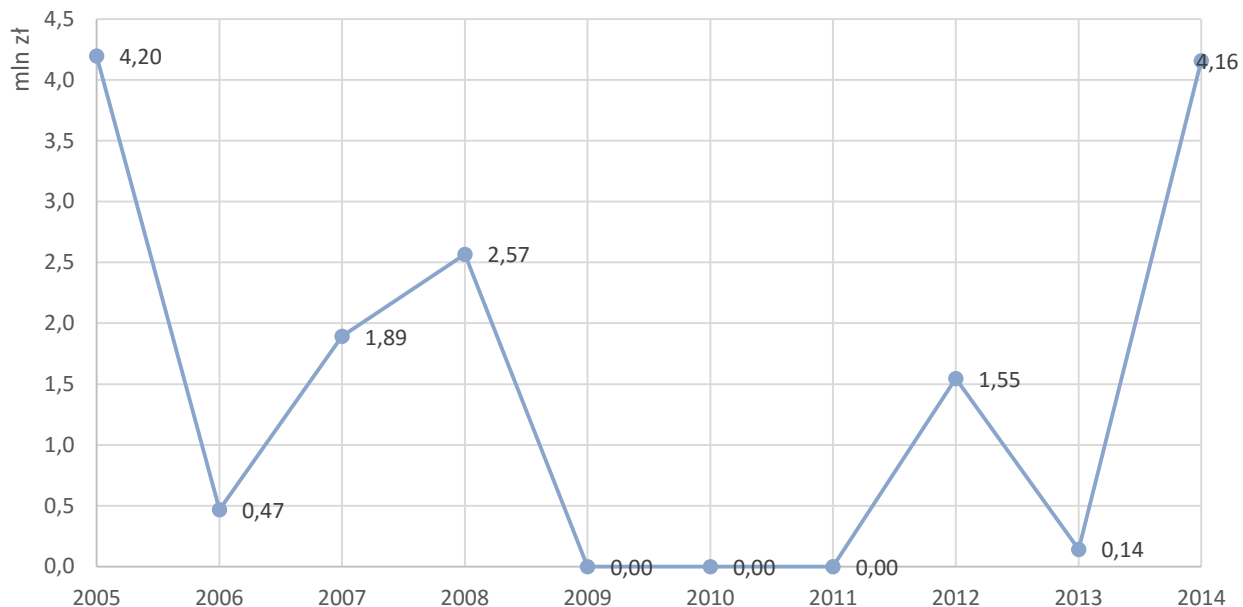
2,93 mln zł

to koszty materiałów i
energii

Dochody i wydatki gdańskiego zoo (3/3)

- Średnioroczne wydatki inwestycyjne w gdańskim zoo w latach 2005-2014 to kwota: **ok. 1,5 mln zł**;
- w ostatnich latach w gdańskim ogrodzie były dwie kluczowe inwestycje (żyrafiarnia, lwiarnia), których koszt nie przekroczył 4,2 mln zł;
- poza wydatkami na żyrafiarnię i lwiarnię większość wydatków inwestycyjnych ma charakter odtworzeniowy;

Wydatki inwestycyjne

1,5 mln zł
to uśredniona
roczna kwota
wydatków
inwestycyjnych.

Kluczowe inwestycje w latach 2005-2014

4,20 mln zł

to wydatki na żyrafiarnię w 2005 roku

4,16 mln zł

to wydatki na lwiarnię w 2014 roku

Aby utrzymać frekwencję ogrodu zoologicznego powinien uaktualniać ofertę ekspozycyjną oraz wprowadzać nowości. W ten sposób jest w stanie przyciągać nowe grupy zwiedzających oraz zachęcać innych uczestników do ponownego odwiedzenia zoo. Istnieje korelacja pomiędzy nakładami inwestycyjnymi a frekwencją.

Benchmarking (1/3)

- Zoo we Wrocławiu jako pierwsze w Polsce przeszło proces przekształcenia z jednostki budżetowej w spółkę prawa handlowego i wprowadziło szeroki program inwestycyjny (budowa Afrykarium);
- dodatkowo Zoo Wrocław przygotowuje projekt Orientarium dla Zoo w Łodzi;

Aktualne tendencje inwestycyjne w polskich ogrodach zoologicznych

Wrocław

Inwestycja: Afrykarium – całoroczna, wielkopowierzchniowa ekspozycja zwierząt ekosystemów wodnych z różnych obszarów Afryki

- Łączny koszt inwestycji szacuje się na **246 mln zł**
- 19 akwariów i basenów o łącznej poj. **15 mln l wody**, gdzie roczny koszt utrzymania to ponad **8 mln zł rocznie**
- Czas realizacji ok. 2,5 roku w formie zaprojektuj, wybuduj i sfinansuj
- Oddano do użytku w roku 2014 r.
- Realizacja projektu została poprzedzona licznymi miejskimi inwestycjami (głównie poprawa stanu obecnego infrastruktury zoo), a następnie dokonano przekształceń organizacyjnych
- Finansowane procesu inwestycyjnego z kredytu spłacanego przez 12 lat (**raty kapitałowe spłaca miasto Wrocław** w postaci dokapitalizowania spółki), spółka Zoo Wrocław spłaca tylko część odsetkową

246 mln zł

wartość inwestycji

8 mln zł

roczny koszt utrzymania powstałej infrastruktury

Łódź

Inwestycja: Orientarium – całoroczna, wielkopowierzchniowa ekspozycja wodno-łądowa fauny i elementów kultury z Azji południowo-wschodniej

- Planowany koszt inwestycji szacuje się na **ok. 240 mln zł**
- Planowany roczny koszt utrzymania nieznan
- Planowany czas realizacji ok. 3 lata w formie zaprojektuj, wybuduj i sfinansuj;
- Planowane oddanie w 2019 r.
- Planowane finansowanie – tak samo jak we Wrocławiu

240 mln zł

wartość inwestycji

Warszawa

Inwestycja: modernizacja akwarium

- Całkowity koszt to **5,8 mln zł**, finansowanie ze środków m.st. Warszawy
- Remont akwarium, zakładający gruntowną przebudowę budynku z 1932 r.
- Modernizacja rozpoczęła się na przełomie 2013/2014 r.
- Inwestycja oddana do użytku w grudniu 2015 r.
- 6 wysokopojemnościowych akwariów o pojemności 10-30 tys. litrów

5,8 mln zł

wartość inwestycji

Benchmarking (2/3)

- na podstawie założeń inwestycyjnych przygotowanych przez AlterPolis dokonano podziału na trzy koncepcje inwestycyjne (WI):
 - wariant minimalny oznaczony symbolem (N) – niskobudżetowy
 - wariant umiarkowany oznaczony symbolem (S) – średniobudżetowy
 - wariant maksymalny oznaczony symbolem (W) – wysokobudżetowy;
- każdy z rozpatrywanych wariantów posiada porównywalne nakłady inwestycyjne w obszarze infrastruktury technicznej, administracyjno-socjalnej oraz partii wejściowej;
- poszczególne warianty różnicuje wysokość nakładów odtworzeniowych i rozwojowych;
- propozycja programu inwestycyjnego jest przygotowana w perspektywie 14 lat i ma charakter rozproszony;

Koncepcje inwestycyjne (W_i) rozbudowy zoo

	Koszt netto	VAT	Koszt brutto	Rodzaj inwestycji	Oznaczenie
Wariant maksymalny	304 723 577	70 086 423	374 810 000	Wysokobudżetowy	W
Wariant umiarkowany	180 227 642	41 452 358	221 680 000	Średniobudżetowy	S
Wariant minimalny	119 252 033	27 427 967	146 680 000	Niskobudżetowy	N

	N	S	W	Proponowane źródła finansowania	Wpływ na projekcję finansową Modelu
Rodzaj nakładów	Koszt netto	Koszt netto	Koszt netto		
Partia wejściowa	24 357 724	24 357 724	24 357 724	PPP	NIE
Pozostałe obiekty kubaturowe	8 170 732	8 170 732	8 170 732	Budżet GMG	TAK
Infrastruktura liniowa (sieci)	1 886 179	1 886 179	3 951 220	Budżet GMG	TAK
Odtworzeniowe	56 333 333	56 333 333	100 715 447	Finansowanie dłużne + Budżet GMG	TAK
Rozwojowe	28 504 065	89 479 675	167 528 455	Finansowanie dłużne + Budżet GMG	TAK
Suma	119 252 033	180 227 642	304 723 577		

Źródło: www.zoo.gda.pl

Benchmarking (3/3)

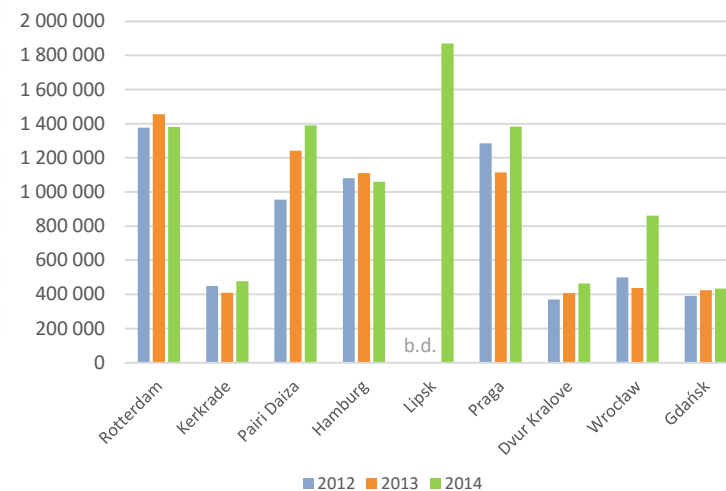
O wyborze porównywalnych ogrodów zdecydowały następujące czynniki:

- ustalenia poczynione podczas **spotkań** ze zleceniodawcą;
- **rekomendacje** pracowników gdańskiego ogrodu zoologicznego;
- porównywalna **szerokość geograficzna**, zbliżona do Gdańska w przypadku ogrodów z Holandii Niemiec i Belgii;
- porównywalne **uwarunkowania społeczne** w przypadku ogrodów z Czech i Wrocławia;
- porównywalna **frekwencja** (ogrody w Kerkrade i Dvur Kralove);
- przykłady najlepszych praktyk (ogrody w Rotterdamie, Brugelette, Lipsku i Pradze);

Benchmarking europejski

nazwa	miasto	Odległość od miasta	powierzchnia [ha]	własność
Diergaarde Blijdorp R	Rotterdam	2,8 km	28	samorząd miejski
Gaia ZOO K	Kerkrade	2,2	17	miasto+bank+os.prywatna
Pairi Daiza B	Brugelette	-	55	os. prywatna (spółka akcyjna)
Tierpark Hagenbeck H	Hamburg	8,6 km	19	os. prywatna
ZOO Leipzig L	Lipsk	1,1 km	26	samorząd miejski
ZOO Praha P	Praga	7,1 km	58	samorząd miejski
ZOO Dvur Kralove D	Dvur Kralove nad Labem	-	71	samorząd regionalny (spółka akcyjna)
ZOO Wrocław W	Wrocław	4 km	33	samorząd miejski (spółka miejska)

Frekwencja w latach 2012-2014 w badanych ogrodach zoologicznych

38 ha

to średnia powierzchnia badanych ogrodów zoologicznych

1,035 mln

to średnia frekwencja w badanych ogrodach zoologicznych w 2014 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przesłanych z badanych ogrodów zoologicznych oraz Informatorów Polskich Ogrodów Zoologicznych i Akwariów

Obserwacje

Dochodowe (dotyczące komercjalizacji)

- potencjał komercjalizacyjny ogrodów jest zwiększany poprzez **wprowadzanie na szeroką skalę alternatywnych źródeł przychodów** m.in. usług gastronomicznych, sprzedaży towarów, usług biznesowych i eventowych, usług organizacji zajęć edukacyjnych czy reklam;
- udział alternatywnych źródeł w strukturze dochodów gdańskiego zoo w porównaniu z innymi ogrodami wskazuje, że istnieje potrzeba lepszego komercyjnie wykorzystania tej przestrzeni;
- europejskim standardem jest dysponowanie pełnym wachlarzem oferty gastronomicznej dla wszystkich grup zwiedzających (restauracje, bary szybkiej obsługi, kioski) – obecnie oferta gastronomiczna gdańskiego zoo jest ograniczona do dysponowania jedynie barami szybkiej obsługi;
- przynajmniej część z oferowanych usług gastronomicznych w ogrodach jest dostępna przez cały rok lub czynna poza godzinami otwarcia zoo – w Gdańsku punkty gastronomiczne działają jedynie w sezonie letnim;
- w ogrodach zoologicznych funkcjonują **osobne działy odpowiedzialne za organizację różnego rodzaju eventów** (dla firm i osób prywatnych) czy też spotkań biznesowych – obecnie brakuje tego typu działu i aktywności w gdańskim zoo;
- na **parkingu** nie występują obecnie udogodnienia w postaci elektronicznego systemu poboru opłat czy automatycznych bramek;
- większość badanych ogrodów posiada **na stronie internetowej pełną ofertę powierzchni reklamowej** – brak tego typu rozwiązań w gdańskim zoo;
- zoo w Gdańsku nie stosuje reklam na zasadach barteru;

Pozostałe (dotyczące ekspozycji)

- **w gdańskim zoo nie wykreowano rozwiązań zwiększających wrażenia ze zwiedzania poprzez bezpośrednią bliskość zwierząt;**
- nie stosuje się instalacji interaktywnych, polepszających odbiór ekspozycji (głównie wśród dzieci) oraz zwiększających istotny walor edukacyjny;
- brakuje w gdańskim zoo elementów infrastruktury naturalnie wkomponowującej się w krajobraz;
- nie stosuje się punktów widokowych, pozwalających na obserwację ekspozycji z podwyższenia;
- zoo w Gdańsku nie posiada pawilonów zachęcających do całorocznego odwiedzania zoo umożliwiających atrakcyjną ekspozycję zwierząt i roślin;

Aspekty formalno-prawne

- MOZW działa jako jednostka budżetowa;
- obecnie widoczny jest **trend odchodzenia od prostego modelu** prowadzenia miejskiego ogrodu zoologicznego przez **jednostki samorządu terytorialnego** poprzez podjęcie próby poszukiwań optymalnej formuły organizacyjno-prawnej prowadzenia ogrodu zoologicznego jako **spółki prawa handlowego** (np. Wrocław, Łódź);

Analiza modeli formalno-prawnych		
Model 0	Model 1	Model 2
właścicielem i operatorem zoo jest GMG;	przekształcenie jednostki budżetowej w spółkę prawa handlowego z pozostawieniem własności wszystkich aktywów przy GMG;	przekształcenie jednostki budżetowej w spółkę prawa handlowego z wniesieniem do spółki wszystkich aktywów;
		

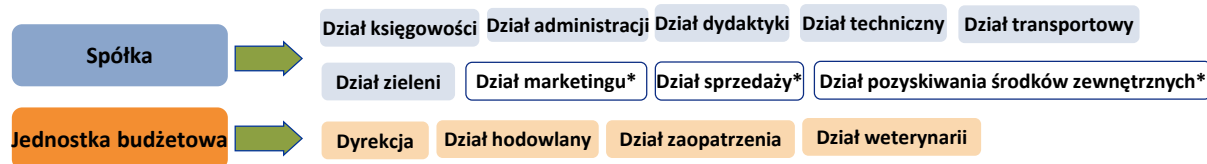
W toku przeprowadzonych analiz zidentyfikowano następujące podstawowe dylematy i ograniczenia wykorzystania modelu 1 i 2:

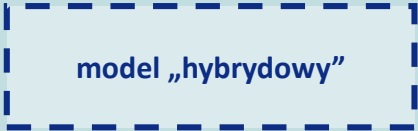
- ogród zoologiczny a zadania własne gminy,
- wycena zwierząt,
- kwestia „rozsądnego zysku i rekompensaty”,
- koszty funkcjonowania spółki a wartość dokapitalizowania.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz propozycje programu inwestycyjnego przygotowano dodatkowy model 3 (hybrydowy). Głównym założeniem budowy modelu hybrydowego było:

- utrzymanie jednostki budżetowej i prowadzonych przez nią zadań związanych z hodowlą i ochroną zwierząt,
- powołanie spółki, której podstawowym zadaniem będzie realizacja działalności komercyjnej,
- umożliwienie powołanej spółce zaciągnięcie kredytu na prowadzenie procesu inwestycyjnego bez konieczności bezpośredniego wsparcia Miasta.

Przykładowy podział działów pomiędzy podmiotami mógłby wyglądać następująco:

Model 3
Pozostawienie jednostki budżetowej i jednocześnie powołanie spółki operatorskiej;

Rekomendacje

Powołanie zespołu (zatrudnienie nowych pracowników) w ramach funkcjonującej Jednostki Budżetowej (MOZW) odpowiedzialnego za komercjalizację i pozyskanie dodatkowych dochodów

Weryfikacja planów inwestycyjnych zoo w kontekście utrzymania całego terenu w granicach zoo (wskazanie terenów, których zoo nie będzie rozwijać)

Podjęcie prac związanych z rozszerzeniem oferty edukacyjnej oraz lepszą komercjalizacją gastronomii, usług parkingowych, sponsoringu i sprzedaży pamiątek

Przygotowanie propozycji planów związanych z rozwojem terenów przyległych do zoo (uzupełniających ofertę o inne usługi towarzyszące – przemysł czasu wolnego)

Przeprowadzenie pogłębionej analizy prawno-podatkowej zidentyfikowanych modeli formalno-prawnych

investGDA
invest in gdansk

GDAŃSKA AGENCJA ROZWOJU GOSPODARCZEGO SP. Z O.O.
ul. Żagłowa 11, 80-560 Gdańsk
Budynek AmberEXPO, V piętro
Tel.: +48 58 722 03 00
Fax: +48 58 746 33 99